

Talousarvio 2024

Taloussuunnitelma 2024-2026

Kunnanhallitus 4.12.2023

Valtuusto 13.12.2023

PYHÄJOEN KUNTA

TOIMINTA- JA TALOUSSUUNNITELMA 2024–2026 TALOUSARVIO 2024

SISÄLLYSLUETTELO

Toiminta- ja taloussuunnitelma 2024–2026, talousarvio 2024	1
Talousarvion sitovuus	1
Kunnanjohtajan katsaus: Pyhäjoella virtaa	2
Talousarvio v. 2024 ja taloussuunnitelma v. 2024-2026	4
Taloussuunnittelua koskevat säännökset	
- Talousarvio ja -suunnitelma	4
- Talousarvion yhteys kirjanpitoon ja taloustilastoon	5
Taloussuunnittelun tehtävät ja periaatteet	5
- Taloussuunnittelun tehtävät	5
- Tavoitteiden asettaminen	5
- Taloussuunnittelun periaatteet	6
Talousarvion – ja suunnitelman rakenne ja sisältö	8
Talousarvioasetelman osat ja rakenne	8
Talousarvion yleisperustelut	9
Suunnitelmien yleiset perusteet ja kehitysnäkymät	9
Pyhäjoen kunnan strategia ja visio	14
- Kärkitoimenpiteet ja painopisteet vuoteen 2024	15
- Talousarvion yleistavoitteet	17
- Tulo- ja menoperusteet	22
Suunnitelmakauden merkittävimpiä muutoksia ja hankkeita	24
Talousarvion täytäntöönpano ja sitovuustasot	25
Talousarvio kaavioina	26
Käyttötalouden tulot ja menot osastoittain vuonna 2024	26
Toimintamenojen jakautuminen tulosalueittain päävastuualuekohtaisesti jaettuna (prosenttiosuudet vuonna 2024)	27
Henkilöstö	28
Käyttötalousoisa	29
Keskusvaali- ja tarkastuslautakunta	29
Hallinto- ja elinkeinopalvelut	31
- Kunnan johtaminen	31
- Hallintopalvelut	32
- Henkilöstötoimikunta	35
- Työllistäminen	36
- Elinvoiman kehittäminen	39
- Asunto-, kaavoitus- ja maapolitiikka	43
- Sosiaali- ja terveyspalvelut	44

- Ympäristöterveydenhuolto	44
- Muut sosiaali- ja terveystalvet	45
Sivistystalvet	45
- Sivistystoimen hallinto	45
- Varhaiskasvatus	46
- Esiopetus	48
- Perusopetus	49
- Lukiokoulutus	50
- Vapaa sivistystyö	51
- Taiteen perusopetus	51
- Kirjasto- ja kulttuuritoimi	52
- Vapaa-aikatoimi	53
Tekniset talvet	55
- Tekninen hallinto	55
- Liikennealueet	56
- Kiinteistöt	58
- Ruoka- ja puhdistustalvet	60
- Rakennus- ja ympäristövalvonta	60
- Puistot ja muut yleiset alueet	62
- Lämpölaitys	64
Käyttötalous yhteensä	66
Tuloslaskelmaosa	66
Investointiosa	68
Rahoituslaskelma	70

Toiminta- ja taloussuunnitelma 2024–2026, Talousarvio 2024

TALOUSARVION SITOVUUS

Valtuusto hyväksyy kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvion. Sen yhteydessä valtuuston on hyväksyttävä myös kolme seuraavaa vuotta koskeva taloussuunnitelma, jossa hyväksytään kunnan toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet. Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi.

Vuosi 2024:

- Toimintatuotot ovat yhteensä (ulkoiset) **2.408.790** euroa (ml. sisäiset **5.444.100** euroa).
- Toimintakulut ovat yhteensä (ulkoiset) **-14.098.570** euroa (ml. sisäiset **-17.133.880** euroa).
- Investoinnit bruttona ovat **-5.600.000** euroa.
- Lainakannan lisäys on **1.000.000** euroa.

Hallintokunnat ovat toimintasuunnitelmissaan ja talousarvioesityksissään lähteneet siitä, että kunta tuottaa kuntalaisten tarvitsemat palvelut suunnitelmakaudella entisessä laajuudessa.

Talousarvion sitovuus / ulkoiset ja sisäiset:

1. Valtuusto hyväksyessään talousarvion 2024 käyttötalousosan, vahvistaa:
 - hallinto- ja elinkeinopalveluiden **nettomenona** (toimintakate) **-2.708.900 euroa** kunnanhallituksen käytettäväksi.
 - sivistyspalveluiden osalta **nettomenona** (toimintakate) **-8.752.140 euroa** sivistyslautakunnan käytettäväksi.
 - teknisten palveluiden **bruttotulona** (toimintatuotot) **4.201.660 euroa** ja **bruttomenona** (toimintakulut) **-4.406.900 euroa** teknisen lautakunnan käytettäväksi.
2. Valtuusto hyväksyessään taloussuunnitelmaan sisältyvän investointiosan, vahvistaa kunnanhallitusta sitovaksi investoinnit **hankekohtaisesti nettona -4.136.300 euroa**.
3. Valtuusto hyväksyessään talousarviovuoden tuloslaskelman, vahvistaa laskelmaan sisältyvän **vuosikatteen 2.904.830 euroa** kunnanhallitusta sitovaksi.
4. Valtuusto vahvistaa **lainakannan enimmäismäärän 9.687.930 euroa** kunnanhallitusta sitovaksi.
5. Investointien rahoittaminen (netto) tapahtuu vuosikatteella, rahavaroilla ja vieraalla pääomalla.

Vuosien 2025 ja 2026 taloussuunnitelma on ohjeellinen ja muodostaa suunnitelmavuosien lähtökohdan.

TOIMINTA- JA TALOUSSUUNNITELMA 2024–2026

TALOUSARVIO 2024

KUNNANJOHTAJAN KATSAUS

Pyhäjoella virtaa

Sota Euroopassa on jatkunut jo yli puolitoista vuotta. Vaikka Venäjän hyökkäys Ukrainaan vaikuttaa paljon myös suomalaisen yhteiskunnan toimintaan ja talouteen, sen seurauksia on pystytty hillitsemään: Euroopan energiapolitiikassa pyritäänkin nopeasti irrottautumaan venäläisestä energiasta ja raaka-aineista. Vihreä siirtymä tekee tuloaan ja se vaikuttaa voimakkaasti tulevaisuuden investointimahdollisuuksiin.

Euroopan Keskuspankki on pystynyt merkittävästi hillitsemään inflaatiota, minkä johdosta myös ohjaukorkojen odotetaan alkavan laskea. Suomen valtio on voimakkaasti velkaantunut ja se alkaa näkyä kasvavina Valtion korkokuluina. Valtion talous on kroonisesti alijäämäinen. Taantumun uhatessa elvyttävälle talouspolitiikalle on enää rajalliset mahdollisuudet. Huoltosuhde heikkenee ja syntyvyys on painunut historiallisen alhaiselle tasolle. Työperäinen maahanmuutto on mahdollisuus pelastaa tilanne ja turvata työvoiman saatavuus mm. teollisuudessa ja hoiva-alalla.

Pyhäjoen valtuusto hyväksyi vuoden 2022 tammikuussa kuntastrategian Pyhäjoella Virtaa 2035. Strategian perusasetelma ja tavoitteet ovat edelleen –ajankohdattaiset ja toteuttamiskelpoiset. Pyhäjoki on monien mahdollisuuksien kehittyvä kunta, joka tarjoaa luonnonläheisyyden lisäksi monipuoliset hyvät elämisen ja yrittämisen mahdollisuudet. Vihreä siirtymä tuo kuntaamme merkittävästi investointimahdollisuuksia, mikä takaa työtä ja toimeentuloa asukkaille.

Vastuullisuus, rohkeus ja avoimuus ohjaavat edelleen Pyhäjoen kunnan strategista päätöksentekoa ja operatiivista toimintaa. Taloudellisuus, tehokkuus ja vaikuttavuus palvelutuotannossa takaavat vakaan kuntatalouden ja kunnan kehittämismahdollisuudet.

Vetovoimainen Pyhäjoki – päämäärä lähtee siitä, että kunnan elinvoimaa voidaan jatkuvasti parantaa. Kotikunta Pyhäjoki on houkutteleva ja hyvä valinta asuinpaikaksi. Yrittäjämönenteisyys on kunnan toiminnan ja päätöksenteon keskeinen lähtökohta. Hanhikiven ydinvoimahankkeen keskeytyminen on tuonut valitettavasti vaikeuksia monille yrittäjille. Kunnan taloussuunnitelmakauden keskeisin tavoite onkin Hanhikiven ydinvoimahankkeen käynnistyminen uudelleen. Vihreää siirtymää tukee myös Pyhäjoki - Raahe merituulivoimahanke, jonka rakentaminen alkaa 2030 – luvun alkupuolella. Leivinnevan aurinkovoimahanke on suuri uusiutuvan energian hanke, joka tuonee mukanaan myös sähkön varastoinnin. Pyhäjoen asema uusiutuvan ja puhtaan energiantuotannon suurkuntana tulee siis edelleen vahvistumaan.

Hyvinvoiva Pyhäjoki -tavoite on edennyt hienosti. Saaren uusi koulu, Pyhäjoen yrittäjäyyslukio, Yppärin kyläkoulu sekä Parhalahden koulu ovat kaikki hyvässä kunnossa ja valmiina palvelemaan pyhäjokisia lapsia ja nuoria. Liikuntahalli on osoittanut olevansa myös todellinen "monitoimitalo". Aluehallintoviraston myöntämän avustuksen siivittäminen lähiliikuntapaikan rakentaminen on loppusuoralla. Koulu 2022 -hankkeen avulla on syntynyt moderni oppimisympäristö, joka palvelee kaikkia kuntalaisia.

Hoiva 2025 -hanke on edennyt ikäihmisten hankkeen osalta nopeutetulla aikataululla kuluvan syksyn aikana. Kunta odottaa Valtion rahoitus- ja kehittämiskeskus ARA:n lopullista rahoituspäätöstä sekä toiminnanharjoittaja Pohteen lopullista sitoutumista hankkeeseen. Tulevana vuonna käynnistyy uuden Sote-yksikön suunnittelu ja rakentaminen yhdessä Pohteen kanssa.

Pohjois-Pohjanmaan Hyvinvointialue Pohde aloitti toimintansa 1.1.2023. Ensimmäinen vuosi on ollut monin tavoin haasteellinen, kun 19 erilaista organisaatiota ja 19 erilaista toimintatapaa ja toimintakulttuuria yhdistetään. Raahen seudun hyvinvointikuntayhtymän lopettaminen on juuri nyt käsillä ja tilikirjojen sulkeminen tapahtuu lähiaikoina.

Vastuullinen Pyhäjoki -päämäärän tavoitteena on osaava johtaminen ja vakaa taloudenpito. Talousarvio vuodelle 2024 on valmisteltu siten, että kunnan talous säilyy vahvana. Kuluneena vuonna kunnan verotulopohjan kasvu on ollut erityisen hyvää kiinteistöverotulojen osalta. Valtionosuudet tulevat supistumaan taloussuunnitelmakaudella.

Valtuustokausi on ylittänyt puolivälin. Poliittinen johto ja operatiivinen johto ovat kyenneet erinomaisen hyvään yhteistyöhön. Työskentely on ollut yhteistyöhaikuista ja kuntalaisten parasta tavoittelevaa. Yhteinen onnistuminen on suuri ilon aihe. Haluan lausua parhaimmat kiitokset kunnan luottamushenkilöstölle ja kunnan viran- ja toimenhaltijoille.

Pyhäjoella 30.11.2023

Matti Soronen
kunnanjohtaja

TALOUSARVIO V. 2024 JA TALOUSSUUNNITELMA V. 2024–2026

Pyhäjoen kunnan talousarvio on laadittu voimassa olevan lainsäädännön mukaisesti.

TALOUSSUUNNITELUA KOSKEVAT SÄÄNNÖKSET

Talousarvio ja -suunnitelma

Kunnan taloutta koskevat säännökset on koottu kuntalain (410/2015) 110–120 pykälisiin.

Valtuusto vastaa kunnan toiminnasta ja taloudesta. Valtuuston tulee päättää kuntastrategiasta, talousarviosta ja taloussuunnitelmasta, omistajaohjauksen periaatteista, varallisuuden hoidon ja sijoitustoiminnan perusteista, takaussitoumuksen tai muun vakuuden antamisesta toisen velasta sekä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteista (KuntaL 14 §).

Valtuusto hyväksyy hallintosäännön, jossa annetaan tarpeelliset määräykset muun muassa kunnan taloudenhoidosta (KuntaL 90 §). Talousarvion ja -suunnitelman valmistelusta, rakenteesta ja sisällöstä sekä sen hyväksymisestä, muuttamisesta ja sitovuudesta säädetään kuntalain 110 pykälässä. Valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi vuodeksi talousarvio ottaen huomioon kuntakonsernin talouden vastuut ja velvoitteet. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä valtuuston on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi (suunnitelmakausi). Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi.

Talousarvion valmistelusta vastaa kunnanhallitus sekä kukin toimielin omalla tehtäväalueellaan (KuntaL 39 §).

Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet. Talousarvio ja -suunnitelma on laadittava siten, että ne toteuttavat kuntastrategiaa, ja että edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan. Talousarvioon otetaan tehtävien ja toiminnan tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot sekä siinä osoitetaan, miten rahoitustarve katetaan.

Taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Kunnan tulee taloussuunnitelmassa päättää yksilöidyistä toimenpiteistä, joilla alijäämä mainittuna ajanjaksona katetaan (KuntaL 110.3 §).

Kunnan talousarviossa tulee olla käyttötalous- ja tuloslaskelmaosa sekä investointi- ja rahoitusosa (KuntaL 110 § ja 120 §).

Kunnan toiminnassa ja taloudenhoidossa on noudatettava talousarviota. Talousarvio ja -suunnitelma sitovat toimielimiä ja henkilöstöä ja ovat samalla näiden ohjauksen ja valvonnan välineitä. Talousarvioon tehtävistä muutoksista päättää kunnassa valtuusto.

Talousarvion yhteys kirjanpitoon ja taloustilastoon

Kirjanpito tulee järjestää siten, että sen avulla voidaan seurata talousarvion toteutumista ja laatia tilinpäätökseen sisältyvä talousarvion toteutumisvertailu (Kuntal 113 §).

Valtiovarainministeriön toimeksiannosta kerätään kunnilta talousarviotietoja kuntatalousohjelman tietotarpeisiin.

TALOUSSUUNNITELUN TEHTÄVÄT JA PERIAATTEET

Taloussuunnittelun tehtävät

Talousarviossa ja -suunnitelmassa tulee osoittaa riittävät resurssit asetettujen tavoitteiden toteuttamiseksi sekä osoittaa, miten toiminta ja investoinnit rahoitetaan. Suunnitelmien tulee turvata kunnan tehtävien hoitaminen. Suunnitelmien on oltava realistisia siten, että kunnan talouden tasapaino voidaan säilyttää tai saavuttaa suunnittelukaudella. Talousarvion laadinnassa on otettava huomioon kuntakonsernin talouden vastuut ja velvoitteet.

Talouden suunnittelussa lähtökohtana ovat strategiassa kunnan toiminnalle asetetut pitkän aikavälin tavoitteet, ennakoidut talouden kehitysnäkymät, arvioitu väestön ja elinkeinojen kehitys sekä muut toimintaympäristön muutokset. Talousarviossa ja -suunnitelmassa otetaan huomioon koko kuntakonserni niin, että tytäryhteisöjen toiminta ja talous kytketään tavoitteiden avulla tiiviisti kunnan strategiaan. Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään sekä kunnalle että kuntakonsernille toiminnan ja talouden tavoitteet.

Talousarviolla ja -suunnitelmalla on kunnassa kolme päätehtävää. Ensiksi niissä asetetaan palvelutoimintaa ja investointihankkeita koskevat tavoitteet; on myös kuvattava palvelutoiminnan ja investointien kokonaisuuden laajuus. Toiseksi talousarvioon ja -suunnitelmaan budjetoidaan menoja ja tuloja koskevat arviot eri tehtäville ja hankkeille. Talousarviovuoden arviot ovat sitovia määrärahoja ja tuloarvioita. Kolmanneksi talousarviossa ja -suunnitelmassa osoitetaan, miten varsinainen toiminta ja investoinnit rahoitetaan.

Tavoitteiden asettaminen

Kuntalaki edellyttää kunnan toiminnalta tavoitteellisuutta ja suunnitelmallisuutta.

Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään sekä kunnalle että kuntakonsernille toiminnan ja talouden tavoitteet siten, että talousarvio ja -suunnitelma toteuttavat kuntastrategiaa ja edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan ottaen huomioon kuntakonsernin talouden vastuut ja velvoitteet.

Tarkoituksena on esittää omana kokonaisuutena kuntakonsernin kannalta olennaisia tulevia tapahtumia, vastuita ja velkoja, kuten:

- erilaiset konsernijärjestelyt ja konsernirakenteen muutokset
- määräämisvallan hankkiminen konsernin ulkopuolisessa yhtiössä
- merkittävät muutokset mainittujen yhteisöjen liiketoiminnassa ja toimialassa
- merkittävät tytäryhteisön investoinnit ja lainat
- tytäryhteisöille annettavat takaukset tai mahdolliset realisoituvat takausvastuut
- merkittävät leasing- tms. vastuut, jotka liittyvät esimerkiksi investointeihin

Kuntalain 129 § mukaan kunnan myöntämä laina, takaus tai muu vakuus ei saa vaarantaa kunnan kykyä vastata sille laissa säädetyistä tehtävistä. Kunta ei saa myöntää lainaa, takausta tai muuta vakuutta, jos siihen sisältyy merkittävä taloudellinen riski. Kunnan edut tulee turvata riittävän kattavilla vastavakuuksilla.

Tavoitteet on pyrittävä asettamaan siten, että ne kattavat tehtäväalueen perustehtävät ja ovat toteutettavissa niihin osoitetuilla voimavaroilla.

Kuntastrategian, sitä toteuttavien ohjelmien, toiminta- ja taloussuunnitelman sekä talousarvion tavoitteiden tulee muodostaa yhtenäinen ja johdonmukainen kokonaisuus.

Kuntastrategian ottamisesta huomioon kunnan talousarvion ja -suunnitelman laatimisessa säädetään kuntalain 110 §:ssä. Kuntastrategia tarkistetaan vähintään kerran valtuuston toimikaudessa (Kuntal 37 §).

Kunnan toiminnalle asetettavien tavoitteiden tulee olla mahdollisimman konkreettisia ja kuvata kunnan aikaansaannoskykyä ja positiivisia vaikutuksia kuntalaisten hyvinvointiin sekä kunnan elinvoimaisuuteen.

Talousarviossa ja -suunnitelmassa asetettavien tavoitteiden tulee olla selkeitä, jotta niitä voidaan mitata mahdollisimman yksiselitteisillä ja konkreettisilla mittareilla ja menetelmillä. Mittarit voivat olla määrällisiä tai laadullisia.

Kuntalain 110 §:n mukaan tavoitteet tulee sitoa niihin osoitettuihin voimavaroihin. Talousarviossa osoitetaan toiminnan tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot.

Taloussuunnittelun periaatteet

Tasapainoperiaate

Kuntalaki velvoittaa kuntaa huolehtimaan tulorahoituksen riittävydestä ja maksuvalmiuden säilyttämisestä. Suunnittelun toiminnan ja hankkeiden on oltava realistisia suhteessa käytettäviin varoihin. Taloussuunnitelmassa on esitettävä yksilöidyt toimenpiteet edellisiltä tilikausilta kertyneen tai kuluvalta tilikaudelta kertyvän alijäämän kattamiseksi.

Taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen.

Talouden tasapainoperiaate sisältää myös sen, etteivät kunnan sitoumukset ja niihin liittyvät riskit saa ylittää sen voimavaroja.

Kuntalain 118 §:ssä on säädetty erityisen vaikeassa taloudellisessa asemassa olevan kunnan arviointimenettelystä.

Arviointimenettely voidaan käynnistää:

- jos kunta ei ole kattanut kunnan taseeseen kertynyttä alijäämää kuntalain 110 §:n 3 momentissa säädetyssä määräajassa tai
- jos asukasta kohden laskettu kertynyt alijäämä on kuntakonsernin viimeisessä tilinpäätöksessä vähintään 1000 euroa ja sitä edeltäneessä tilinpäätöksessä vähintään 500 euroa tai
- kunnan rahoituksen riittävyyttä tai vakavaraisuutta kuvaavat kunnan ja kuntakonsernin talouden tunnusluvut ovat kahtena vuonna peräkkäin täyttäneet seuraavat raja-arvot:
 - 1) kunnan konsernituloslaskelman vuosikatteen ja poistojen suhde on alle 80 prosenttia;
 - 2) kunnan tuloveroprosentti on vähintään 2,0 prosenttiyksikköä korkeampi kuin kaikkien kuntien painotettu keskimääräinen tuloveroprosentti;
 - 3) asukasta kohden laskettu kunnan konsernitilinpäätöksen lainojen ja vuokravastuiden määrä ylittää kaikkien kuntien konsernitilinpäätöksen lainojen ja vuokravastuiden keskimääräisen määrän vähintään 50 prosentilla;
 - 4) konsernitilinpäätöksen laskennallinen lainanhoitokate on alle 0,8.

Pyhäjoen kunnan taloussuunnittelukausi on ylijäämäinen. Taseessa on kertynyttä ylijäämää eikä tarvetta talouden tasapainottamiseen edellä mainituilla mittareilla ole.

Brutto- ja nettoperiaate

Bruttoperiaate tarkoittaa, että menot ja tulot budjetoidaan erikseen määrärahoina ja tuloarvioina.

Nettoperiaate tarkoittaa, että talousarviossa sitovuus määrätään nettomääräisesti tulojen ja menojen erotuksena.

Suorite- ja realisointiperiaate

Suoriteperiaate tarkoittaa, että talousarvion ja -suunnitelmaan otetaan varainhoitovuoden aikana vastaanotetuista tuotannontekijöistä aiheutuvat tulot ja muut sellaiset menot, joiden suorittamiseen kunta on varainhoitovuoden aikana sitoutunut.

Tulojen realisointiperiaate tarkoittaa, että talousarvion ja -suunnitelmaan otetaan varainhoitovuoden aikana suoritteiden luovuttamisesta aiheutuvat ja muut lopullisesti kunnalle kuuluvat tulot.

Täydellisyysperiaate

Täydellisyysperiaatteen mukaan talousarvioon on otettava kunnan rahan käyttö ja rahan lähteet kokonaisuudessaan. Täydellisyysperiaatteen mukaan myös kunnan eri tehtävien sisäiset ostot ja myynnit otetaan talousarvioon, vaikka niihin ei suoraan liittyisi rahan käyttöä.

Kehysbudjetointiperiaate

Valtuustolla on laaja harkintavalta päättää talousarvion määrärahakokonaisuuksista. Valtuusto ei voi hyväksyä talousarviota niin yleispiirteisenä, ettei sen enää voida katsoa käyttävän sille kuuluvaa talousarviovaltaa

TALOUSARVION JA -SUUNNITELMAN RAKENNE JA SISÄLTÖ

TALOUSARVIOASETELMAN OSAT JA RAKENNE

Talousarvioasetelma muodostuu käyttötalous- ja tuloslaskelmaosasta sekä investointi- ja rahoitusosasta. Samaa rakennetta noudatetaan taloussuunnitelmassa ja tilinpäätökseen sisältyvässä talousarvion toteutumisvertailussa.

Käyttötalousosassa asetetaan palvelutavoitteet ja budjetoidaan niiden järjestämisen vaatimat menot ja tulot.

Tuloslaskelmaosassa osoitetaan tulorahoituksen riittävyys käyttömenoihin ja poistoihin.

Investointiosassa budjetoidaan pitkävaikutteisten tuotantovälineiden kuten rakennusten, kiinteiden rakenteiden ja kaluston hankinta sekä rahoitusosuudet ja omaisuuden myynti.

Rahoitusosassa osoitetaan yhteenvetona rahan lähteet ja käyttö.

Talousarvion ja -suunnitelman eri osien keskinäistä yhteyttä kuvaa alla oleva kaavio.

TALOUSARVION YLEISPERUSTELUT

SUUNNITELMIEN YLEISET PERUSTEET JA KEHITYSNÄKYMÄT

Väestökehitys

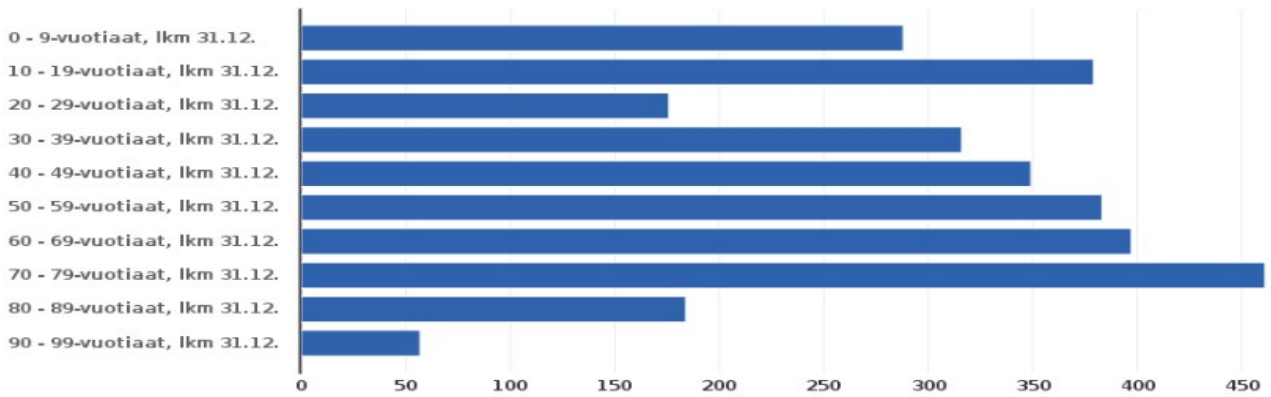
Pyhäjoen asukasluku on ollut laskeva vuodesta 2000 (31.12.2000 asukkaita 3.617) muutamaa poikkeusvuotta lukuun ottamatta.

Kunnassa vakinaisesti asuvan väestön lukumäärä vuoden viimeisenä päivänä vuosilta 2010–2022 (Tilastokeskus):

Alue	Sukupuoli	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Pyhäjoki	yhteensä	3 393	3 361	3 311	3 356	3 290	3 211	3 188	3 189	3 146	3 077	3 051	3 048	2 991

Tilastokeskuksen ennakkotiedon mukaan Pyhäjoen asukasluku 31.10.2023 tilanteessa oli 2.977 asukasta eli kuluvana vuonna asukasmäärä on vähentynyt 14 henkilöä. Vuoden 2023 talousarvion tavoitteeseen 31.12.2023 verrattuna asukasmäärä on lokakuun lopun tilanteessa 23 henkilöä tavoitteen alapuolella.

Väestön ikäjakauma 31.12.2022 Pyhäjoella 10-vuotiskäryhmittäin (Tilastokeskus):

Tilastokeskuksen syyskuussa 2021 laskeman ennusteen mukaan Pyhäjoen eri vuosien lopun väkiluku olisi seuraava:

- 2025	2 879
- 2030	2 717
- 2040	2 454

Kunnan toimintaa ohjaavana tavoitteena on, että Pyhäjoen kunnan väestöpohja vahvistuu ja mahdollistaa hyvien lähipalvelujen järjestämisen.

Väestötavoitteet vuoteen 2026 saakka:

	2022	2023	2024	2025	2026
Asukasluku 31.12.	2 991	3 000	3 000	3 000	3 000

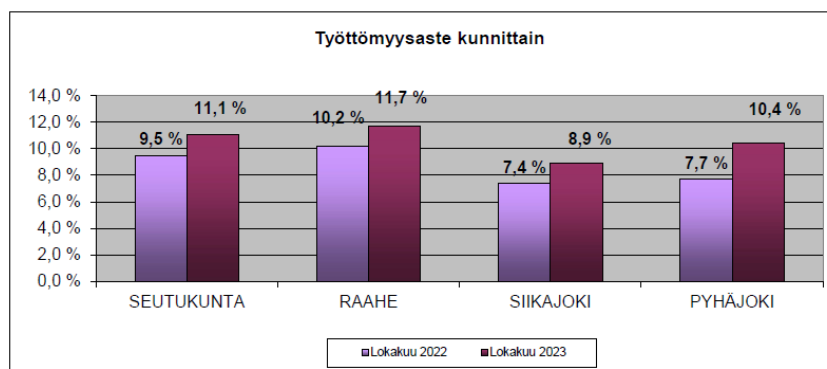
Työllisyystilanne

TEM:n työmarkkinaennusteen mukaan työikäisen väestön työvoimaosuuden ennustetaan edelleen kasvavan maahanmuutosta johtuen. Vuonna 2025 työvoimaosuus kohoaa ennusteen mukaan 69,3 prosenttiin.

Ennusteen mukaan työllisyysaste laskee vuonna 2024 tähän vuoteen verrattuna, mutta kasvaa jälleen vuonna 2025. 20–64-vuotiaiden työllisyysaste pysyy tänä vuonna ennallaan, mutta laskee ensi vuonna 0,1 prosenttiyksikköä. Vuonna 2025 työllisyysaste nousee 78,7 prosenttiin eli kasvua on 0,7 prosenttiyksikköä vuodesta 2024. 15–64-vuotiaiden työllisyysaste on tänä vuonna 73,7 prosenttia, vuonna 2024 73,5 prosenttia ja 74,1 prosenttia vuonna 2025.

Pohjois-Pohjanmaan lokakuun 2023 työllisyyskatsauksen mukaan työttömien määrä kasvaa lähikuukausina, lomautettujen määrä jatkuu korkeana ja nuorten työttömyydessä on kasvua.

Työllisyystilanne Raahen seutukunnan alueella 31.10.2023:

Kuntalaisten hyvinvointi

Hyvinvointialueiden perustamisen jälkeen kuntien rooli hyvinvoinnin ja terveyden edistäjänä on korostunut entisestään ja hyvinvointinäkökulma on huomioitava entistä laajemmin päätöksenteossa ja kunnan eri toiminnoissa.

Pyhäjoen kunta mittaa ja seuraa kuntalaisten hyvinvointia ja raportoi vuosittain hyvinvoinnin muutoksista valtuuston käsittelemässä hyvinvointiraportissa. Tiedot pohjautuvat kansallisiin hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tulosindikaattoreihin sekä tunnettuihin laajasti väestöä koskettaviin seurantatietoihin, kuten koulu-terveydenhuollon kyselyn tuloksiin ja sairastavuusindeksiin.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen toimenpiteiden vaikuttavuutta seurataan kansallisen TEAviisarin ja hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen indikaattoreiden avulla.

Hyvinvointikertomus hyväksytään valtuustokausittain.

Yleinen taloudellinen tilanne Suomessa

Valtiovarainministeriön 9.10.2023 julkaiseman syksyä 2023 koskevan taloudellisen katsauksen mukaan hintojen ja korkojen nousu on vähentänyt kotitalouksien kulutusta ja investointeja. Suomen talous ei kasvakaan vuonna 2023 edellisvuodesta. Vuonna 2024 hintojen nousu on kotitalouksen tulojen kasvua hitaampaa ja korkojen nousu on ohi. Kotitalouksien ostovoiman kohentuminen lisää kulutusta ja BKT kasvaa 1,2 prosenttia. Talouskasvu heikentää kuitenkin edelleen rakentamisen heikko tilanne. Investointinäkymät ovat kuitenkin muuten valoisat, erityisesti tuulivoimainvestointisuunnitelmia on erittäin paljon. Vuonna 2025 kasvu nopeutuu 1,8 prosenttiin, kun kulutuksen kasvu lisäksi investoinnit lisäävät kotimaista kysyntää. Työllisyys notkahtaa tänä vuonna, mutta kasvaa taas ensi vuodesta lähtien ja vuonna 2025 työllisyysaste on 74,3 prosenttia ja työttömyysaste 7 prosenttia.

Katsauksen mukaan julkisyhteisöjen alijäämä on 2,4 prosenttia suhteessa BKT:hen vuonna 2023 ja hallituksen päättämistä sopeutustoimista huolimatta kasvaa yli kolmen prosentin vuosina 2024 ja 2025. Julkisyhteisöjen alijäämä supistuu hieman ennustejakson loppua kohden, kun talouskasvu kiihtyy ja hallituksen toimet alkavat purra. Alasektoreista suurinta alijäämää tekee valtionhallinto, jossa ei ole odotettavissa merkittävää kohenemistä koko ennustejaksolla. Lisäksi ilman hyvinvointialueiden tai kuntien omia toimia paikallishallinnon alijäämä kasvaa ennustejakson loppua kohti. Sosiaaliturvarahastot ovat ylijäämäisiä.

Katsauksen mukaan sopeutustoimista huolimatta julkinen velkasuhde kasvaa hiltajalleen ennusteajaksolla. Valtionhallinnon ja paikallishallinnon yhteenlaskettu mitattava alijäämä, väestön ikääntyminen, sekä kasvavat velanhoitokustannukset pitävät velkasuhteen nousevalla uralla jatkossakin.

Alla taulukko valtiovarainministeriön syksyn 2023 taloudellisessa katsauksessa olevista keskeisistä ennusteluvuista:

Keskeiset ennusteluvut	2022	2023**	2024**	2025**	2026**	2027**
BKT markkinahintaan, määrän muutos, %	1,6	0,0	1,2	1,8	1,7	1,6
Yksityinen kulutus, muutos, %	1,7	-0,2	1,0	1,8		
Inflaatio, %	7,1	6,2	2,2	1,7	2,0	2,0
Työttömyysaste, %	6,8	7,1	7,2	7,0	6,6	6,4
Työllisyysaste, %	73,8	73,8	73,8	74,3	74,8	75,2
% BKT:sta						
Julkisyhteisöjen nettoluotonanto¹	-0,8	-2,4	-3,2	-3,4	-3,0	-2,8
Valtio	-1,6	-3,3	-3,4	-4,2	-3,7	-3,5
Kuntahallinto	-0,2	-0,1	-0,2	-0,3	-0,3	-0,4
Hyvinvointialueet		-0,4	-0,5	-0,3	-0,4	-0,5
Sosiaaliturvarahastot	1,0	1,4	0,9	1,4	1,5	1,5
Julkisyhteisöjen rakenteellinen jäämä	-0,4	-1,3	-2,2	-2,8	-2,7	-2,9
Julkisyhteisöjen EDP-velka	72,9	74,2	76,8	78,9	80,4	81,6
Valtionvelka²	52,7	54,3	56,4	58,4	59,6	60,6

¹ Valtionhallinnon alijäämäluvut sisältävät puolustusvoimien hävittäjähankinnat vuodesta 2025 alkaen.

² EDP-velka

Lähteet: Tilastokeskus, Valtiovarainministeriö

Kuntatalouden näkymät

Syksyn 2023 kuntatalousohjelma vuosille 2024–2027 on laadittu vuoden 2024 talousarvioesityksen ja pääministeri Orpon hallituksen ensimmäisen julkisen talouden suunnitelman valmistelun yhteydessä. Ohjelma kattaa koko vaalikauden. Valmistelussa on huomioitu hallitusohjelmaan sisältyvien toimenpiteiden vaikutukset kuntatalouteen siltä osin kuin toimenpiteet sisältyvät valtion talousarvioesitykseen vuodelle 2024 tai julkisen talouden suunnitelmaan vuosille 2025–2027. Osa hallituksen valmisteleminen toimenpiteiden vaikutuksista tarkentuu vasta toimenpiteiden valmistelun edetessä ja huomioidaan myöhemmin hallituskauden aikana valmisteltavissa kuntatalousohjelmissa.

Kuntatalousohjelman tarkoituksena on arvioida kuntatalouden tilaa sekä kuntien mahdollisuuksia selvittää peruspalvelujen järjestämisestä valtion talousarvioesityksen mukaisella rahoituksella ja päätetyillä toimenpiteillä. Kuntatalousohjelman painopiste on kuntatalouden kehitysnäkymien ja hallituksen kuntatalouteen vaikuttavien toimenpiteiden tarkastelussa. Toimenpiteiden vaikutuksia arvioidaan koko kuntatalouden lisäksi kuntakokoryhmittäin sekä rahoitusperiaatteen toteutumisen näkökulmasta vuoteen 2027 asti.

Hallitus asettaa ensimmäisessä julkisen talouden suunnitelmassaan tavoitteeksi, että kansantalouden tilinpidon mukainen kuntahallinnon rahoitusasema on lähellä tasapainoa vuonna 2027. Tavoitteen saavuttaminen edellyttää kuntatalouden tilanteen kohenemista, sillä julkisen talouden painelaskelman perusteella kuntahallinnon rahoitusasema suhteessa bruttokansantuotteeseen on -0,4 % vuonna 2027.

Pääministeri Petteri Orpon hallituksen ohjelman mukaan valtio sitoutuu kompensoimaan kunnille asetettavat uudet tehtävät ja velvoitteet sekä mahdolliset tehtävien laajennukset rahoittamalla ne täysimääräisesti tai purkamalla muita velvoitteita. Hallituksen veroperusteisiin tekemien muutosten verotuottovaikutus kompensoidaan kunnille.

Peruspalvelujen valtionosuuslain mukaan tehtävien ja velvoitteiden laajennuksiin sekä uusiin tehtäviin osoitetaan 100-prosenttinen valtionosuus. Valtion rahoitusvastuun täysimääräinen toteutuminen edellyttää myös sitä, että uusien tai laajentuvien tehtävien ja velvoitteiden vaikutukset kuntatalouteen arvioidaan realistisesti. Huomioita kiinnitetään myös tehtävä- ja velvoitemuutosten henkilöstövaikutuksiin, koska kunta-alan palkansaajien eläköityminen on voimakasta ja työvoimatilanne vaihtelee toimialoittain voimakkaasti.

Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistuksen myötä väestön ikääntymisestä aiheutuva merkittävä menojen kasvupaine poistui kuntataloudesta. Kuntataloudessa vallitsee kuitenkin edelleen tulojen ja menojen välillä rakenteellinen epätasapaino, joka uhkaa syventyä lähivuosina ilman uusia toimenpiteitä. Kunnilla on tehtäväkentän supistuttua aiempaa vähemmän mahdollisuuksia menosopeutukseen, joten sopeutusaine kohdistuu aiempaa enemmän veroprosenttien korotukseen. Kuntien välinen eriytyminen näkyy entistä enemmän myös kuntakentän näkymien ja tulevaisuudenhaasteiden eriytymisenä. Lapsi- ja nuorisoioluokkien pienenemisen myötä tarvittaneen entistä enemmän kuntien välistä yhteistyötä koulutuspalvelujen järjestämisessä. Myös osaavan työvoiman saatavuuden varmistaminen edellyttää uusia palveluiden järjestämistapoja. Näiden kehityssuuntien ja heikkenevien talousnäkökymien myötä investointien tarkan tarveharkinnan tärkeys korostuu.

Pääministeri Petteri Orpon hallituksen hallitusohjelman mukaan kuntien rahoituksen ja valtionosuusjärjestelmän kokonaisuus uudistetaan vastaamaan kuntien uutta roolia ja sote- ja TE-uudistusten jälkeistä tilannetta. Uudistuksen lähtökohdaksi otetaan tavoite varmistaa eri kokoisten kuntien edellytykset järjestää lakisääteiset peruspalvelut kaikkialla Suomessa, ottaa huomioon muuttotappiokuntien tarpeet ja eri alueiden demografisen kehityksen sekä vahvistaa kasvavien kuntien ja kaupunkien edellytyksiä investoida kasvuun ja hoitaa sosiaalisia ongelmia. Tavoitteena on, että hallituksen esitys voidaan antaa eduskunnalle keväätuntokaudella 2025 ja uusi lainsäädäntö tulisi voimaan 1.1.2026.

Kuntien toimintaedellytysten vahvistamiseksi hallitus käynnistää ohjelman, jonka tavoitteena on karsia kuntien toiminnan ja tehtävien mitoitus ja toteutustapojen yksityiskohtaista sääntelyä.

Työ- ja elinkeinopalveluiden siirto kuntien vastuulle laajentaa kuntien tehtäväkenttää ja kasvattaa kuntatalouden toimintamenoja vuonna 2025, uudistuksen myötä kuntien henkilöstömäärä kasvaa, mikä näkyy vuonna 2025 henkilöstömenojen voimakkaana kasvuna.

Pyhäjoen kunnan talous on vakaalla pohjalla. Tilikaudet ovat olleet pääsääntöisesti ylijäämäisiä ja tämän hetken ennuste näyttää, että myös vuoden 2023 tulos tulee olemaan positiivinen.

Investointitaso tulee säilymään korkealla lähivuosina. Investointiohjelma sisältää ison rakennushankkeen (Hoiva 2025). Investointien määrä aiheuttaa paineita velkaantumisen hallintaan, mikäli toiminnasta ei jää katetta investointien rahoittamiseen.

Pyhäjoen kunnan osalta toimintaympäristön kehityksen odotetaan olevan keskimääräisellä tasolla. Fennovoiman hanke on keskeytynyt Hanhikivenniemellä. Hanhikiven ydinvoimahankkeen odotetaan käynnistyvän uudelleen taloussuunnitelmakaudella.

Riskienhallinta ja keskeisimmät riskit

Pyhäjoen kunnan hallintosäännön 10 §:n mukaan kunnanhallitus vastaa riskienhallinnasta ja päättää kunnan omaisuuden ja vastuiden vakuuttamisesta.

Pyhäjoen kunnan ja kuntakonsernin tavoitteita uhkaavia keskeisimpiä riskejä ovat mm. seuraavat:

- Strategiset riskit:
- kunnan keskeisimmät strategiset tavoitteet eivät toteudu
- Taloudelliset riskit:
 - kunta - valtio suhteen muutokset (hyvinvointialueiden käynnistyminen 1.1.2023), epävarmuus mm. tulevien vuosien verotulojen ja valtionosuuksien tasosta
 - toimintaympäristön epävarmuus (mm. energiakriisi, inflaation kiihtyminen ja korkotason nouseminen)
- Toiminnalliset riskit:
 - osaavan työvoiman saatavuus heikentynyt

PYHÄJOEN KUNNAN STRATEGIA

Kunta päättää kunnan toiminnan pitkän aikavälin tavoitteista kuntastrategiassa. Kuntastrategia tarkistetaan vähintään kerran valtuuston toimikaudessa (Kuntal 37 §).

Pyhäjoen valtuusto hyväksyi 26.1.2022 kuntastrategian Pyhäjoella Virtaa 2035. Kunnan toimintaa johdetaan hyväksytyyn kuntastrategian mukaisesti ja strategia myös raamittaa vuosittain hyväksyttävää talousarviota ja -suunnitelmaa.

PYHÄJOEN KUNNAN VISIO JA PÄÄMÄÄRÄT

Visio – Pyhäjoella virtaa 2035

Pyhäjoki on kasvava kansainvälinen kestävästi kehittyvä kunta, joka tarjoaa luonnonläheisyyden sekä monipuoliset hyvät elämisen ja yrittämisen mahdollisuudet.

Vision toteuttamisen lähtökohtana on, että Pyhäjoki on vetovoimainen, hyvinvoiva ja vastuullinen. Alla kolmen päämäärän mukaiset tavoitteet:

PÄÄMÄÄRÄMME

Vetovoimainen Pyhäjoki

- ✓ Houkutteleva ja turvallinen kunta
- ✓ Viihtyisä kirkonkylä ja elävät kylät
- ✓ Yrittäjämönteinen ilmapiiri ja toiminta
- ✓ Vapaa-ajan ja matkailun kunta

Hyvinvoiva Pyhäjoki

- ✓ Laadukkaat varhaiskasvatus ja koulutuspalvelut
- ✓ Hyvinvointia edistävä ja kestävä toimintaympäristö
- ✓ Osallistuvat kuntalaiset ja toimiva yhteisöllisyys

Vastuullinen Pyhäjoki

- ✓ Osaava johtaminen ja avoin toiminta
- ✓ Tasapainoinen ja vakaa talous
- ✓ Luotettava ja vahva omistaja

ARVOMME

Vastuullinen • Rohkea • Avoin

Kärkitoimenpiteet ja painopisteet vuoteen 2024

1. Kunnan elinvoima

Pyhäjoen sijainti kaupunkiseudulla, hyvät liikenneyhteydet sekä luonnonympäristö meren ja joen rannalla ovat luonnollisia elinvoimaisuuden ja vetovoimaisuuden perusteita.

Kunta:

- kehittää Kotikunta Pyhäjoki -markkinoinnin avulla lisää vetovoimaa mm. lapsiperheiden houkuttelemiseksi kuntaan
- kehittää Kansainvälinen opinpolku -hanketta, jolla edistää kansainvälistymistavoitteen saavuttamista
- tarjoaa laadukkaita tontteja kysyntää vastaavasti (monipuolinen tonttitarjonta)
- noudattaa kaavoituksessa Kasvuvoima -strategiaa

- kehittää vapaa-ajan asumista ja matkailua hyödyntämällä meren ja joen vetovoimaa
- noudattaa asuntopoliittista strategiaa, joka takaa vuokra-asuntojen saatavuuden
- varautuu ydinvoimahankkeen positiivisiin vaikutuksiin yleis- ja asemakaavoilla
- toivottaa uudet asukkaat tervetulleeksi Pyhäjoelle

2. *Puhtaan energian edistäminen Pyhäjoella -hanke*

Kunta:

- pyrkii osaltaan myötävaikuttamaan siihen, että puhtaan energian hankkeet etenevät suotuisasti
- pyrkii hyötymään hankkeen välittömistä ja välillisistä vaikutuksista

3. *Yritystoiminnan kehittäminen*

Kunta:

- vastaa Ollinmäen yrityskylän kehittämisestä ja markkinoinnista yrityksille
- hyödyntää Raahen seudun kehityksen palvelut ja hanketoiminnan tehokkaasti
- Pyhäjoen Teollisuusyhtiö osallistuu järkeviin ja kannattaviin yritystilahankkeisiin
- kehittää ja parantaa yhteistyötä kunnan ja yrittäjien välillä
- huolehtii osaltaan maa- ja metsätalouden toimintaedellytyksistä

4. *Kylien kehittäminen*

Kunta:

- tukee kylien elinvoimaa, omatoimisuutta ja vireyttä
- toteuttaa Kasvuvoima –strategian mukaisesti kylien yleiskaavoitusta
- saattaa loppuun Pirttikosken osayleiskaavan
- myy rakennuspaikkoja myös kyläkeskuksissa

5. *Hyvät peruspalvelut*

Kunta:

- huolehtii siitä, että Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueen ja kunnan yhteistyö toimii hyvin
- Hoiva 2025 -hankkeella mahdollistetaan vanhuksille ja vammaisille hyvä toimintaympäristö
- huolehtii laadukkaan ja ajanmukaisen opetuksen turvaamisesta keskimääräisillä resursseilla
- vastaa osaltaan lasten ja nuorten hyvinvoinnin, turvallisuuden ja terveen kehityksen edistämisestä
- ylläpitää kunnan henkilöstön työhyvinvointia ja työssä jaksamisen parantamista
- ylläpitää edellytyksiä monipuolisille hyvillä harrastuksille ja aktiiviselle toiminnalle

Talousarvion yleistavoitteet

Toiminnan ja talouden suunnittelun lähtökohtana on palvelujen turvaaminen ja mitoittaminen siten, että ne perustuvat ennakoitaviin väestö-, palvelutarve- ja tuotantotapamuutoksiin sekä henkilöstömuutoksiin. Tavoitteena on, että talous pysyy tasapainossa suunnittelukaudella.

1. Palvelurakenteiden optimointi

- Ennakoidaan palvelutarvemuutokset riittävän ajoissa ja muutetaan rakenteita ja tarjontaa tarpeiden mukaisesti
- Hyödynnetään digitalisaation mahdollistamia korvaavia ja täydentäviä palveluja ja projektien hyviä tuloksia
- Tiivistetään yhteistyötä ja yhteispalveluja mahdollisuuksien mukaan paikallisten yhteistyökumppanien (seurakunta, konserniyhtiöt, kolmas sektori) kanssa
- Hyödynnetään Kuntamaisema Oy:n kuntavertailuraportti

2. Kunnan organisaatio

- Hallintosäätö uudistettiin vuonna 2023
- Henkilöstön osaamisella kehitetään uusien mahdollisuuksien ja muuttuvien vaatimusten mukaisia työmenetelmiä
- Vahvistetaan ja sopeutetaan organisaatiota vastaamaan strategisia tavoitteita ja palvelujen kysyntätekijöitä

3. Henkilöstömitoitus ja henkilöstön kehittämisohjelma

- Ennakoidaan n. 2–3 vuoden aikavälillä tapahtuvat palvelurakenne/-kysyntämuutokset ja henkilöstön poistuma ja suunnitellaan tavoitteellisesti uusia toimintatapoja tuottaa riittävät palvelut optimaalisella henkilöstöllä. Tarkastellaan työprosesseja uudelleen.
- Hyödynnetään ns. luonnollisesta poistumasta mahdollisimman suuri osuus ja rajoitetaan sijaisten käyttöä välttämättömimpään
- Paikallisen sopimisen mahdollisuuksia hyödynnetään yhteistyössä henkilöstöjärjestöjen kanssa. Tavoitteena on kunnan henkilöstömäärän vähentäminen.
- Hyödynnetään ulkopuoliset projekтираhoitukset.
- Keskitetyt palkantarkistuspyynnöt toimitetaan henkilöstötoimikunnalle **31.8** mennessä. Perusteluna se, että palkkausasioita käsitellään kerran vuodessa.

4. Investoinnit ja niiden suuntaaminen

Investoinneilla tuetaan kunnan palvelujärjestelmän kehittämistä ja strategisten tavoitteiden saavuttamista. Rakennukset ovat kunnan suuri omaisuuserä. Kiinteistöjen kunnosta pidetään huolta ja panostukset suunnataan vuosikorjauksiin. Systemaattinen rakennusten huoltokirjojen kontrollointi jatkuu.

Kunta käy läpi omistamansa kiinteistöt, laatii kiinteistöstrategian ja luopuu palvelutuotannossa tarpeettomista kiinteistöistä.

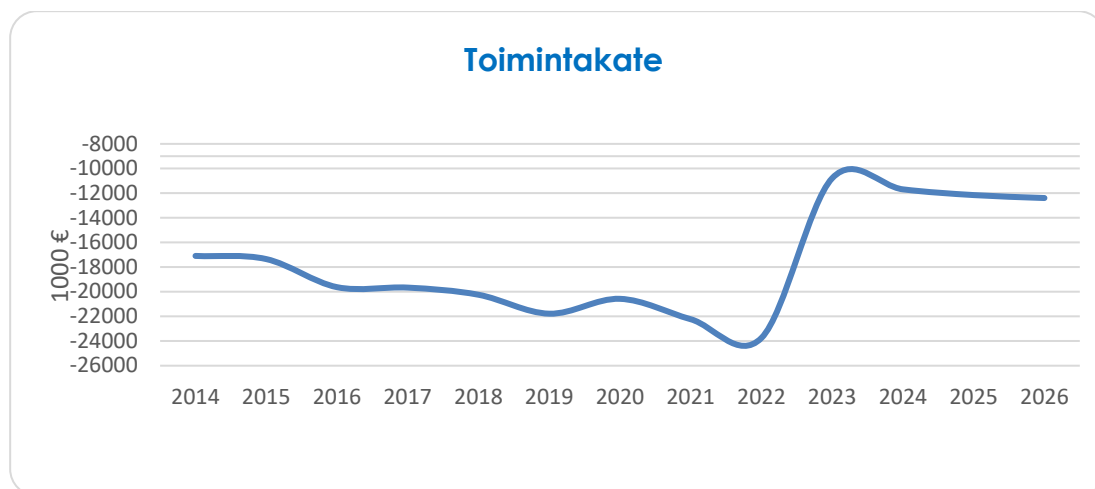
Painotuksena ovat kunnan veto- ja pitovoimaan, työpaikkoihin ja kunnan väestöpohjan säilyttämiseen ja lisääntymiseen liittyvät investoinnit. Järkevään maanostoon, kaavoitukseen, tonttipolitiikkaan ja infrastruktuuriin panostetaan ja takauksilla varmistetaan konserniyhtiöiden mahdollisuudet toteuttaa tehtäviään.

5. Taloussuunnitelmataavoitteet

(1.000 €/v. 2023 rahanarvossa)

	2022	2023	2024	2025	2026
Toimintakate enintään	-23 749	-10 785	-11 690	-12 154	-12 394
Verotulot ja valtionosuudet yhteensä	27 867	13 296	14 822	14 928	14 927
Vuosikate vähintään	3 429	2 369	2 905	2 534	2 280
Vuosikate vähintään (euroa/asukas)	1 146	790	968	845	760
Tilikauden yli-/alijäämä	1 328	1 103	1 611	1 340	1 192
Tilikauden yli-/alijäämä (euroa/asukas)	444	368	537	447	397
Kertynyt yli-/alijäämä enintään	14 717	15 820	17 432	18 772	19 963
Kertynyt yli-/alijäämä (euroa/asukas)	4 921	5 273	5 811	6 257	6 654
Lainakanta enintään	8 500	8 688	9 688	11 988	12 288
Lainat (euroa/asukas)	2 842	2 896	3 229	3 996	4 096

Taloussuunnitelman toteutuminen edellyttää tarkkaa taloudenpitoa.

Toimintakate kuvaa sen käyttötalouden euromäärän, mitä jää rahoitettavaksi verorahoituksella (verot + valtionosuudet).

Taloudellinen tavoite	Mittari	Tavoite
Talous on tasapainossa	Strategiassa asetetut mittarit	Yksikään ns. kriisikuntamittarin arvo ei täyty.

6. Veropolitiikka ja valtionavut

Valtiovarainministeriön kuntatalousohjelman vuosille 2024–2027 mukaan veropereustemuutosten aiheuttamat vaikutukset kuntien verotuottoon kompensoidaan nettomääräisesti kunnille. Yhteisöveron osalta kompensoinnit toteutetaan

verojärjestelmän sisällä jako-osuuksia muuttamalla. Ansiotuloveroperusteiden muutosten kompensoinnit toteutetaan erillisen määrärahamomentin kautta.

Kiinteistöverolain muuttamisesta on valmisteilla lakiesitys. Esityksen mukaisesti maapohja eriytetään yleisestä kiinteistöverolajista siten, että siihen sovelletaan omaa veroprosentin vaihteluväliä. Yleisen veroprosentin vaihteluväli rakennusten osalta säilyy ennallaan 0,93–2,00, mutta maapohjan osalta vaihteluvälin alarajaksi määrättäisiin 1,30. Maapohjan kiinteistöveroprosentin yläraja säilyisi 2,00 prosentissa.

Valtuusto on päättänyt vuodelle 2024 Pyhäjoen kunnan tuloveroprosentiksi 7,9 prosenttia.

Valtuuston päättämät Pyhäjoen kunnan kiinteistöveroprosentit vuodelle 2024 ovat:

- yleinen kiinteistövero	
• rakennukset	1,15 %
• maapohja	1,30 %
- vakituiset asuinrakennukset	0,41 %
- muut kuin vakituiset asuinrakennukset	1,30 %
- yleishyödylliset yhteisöt	0,00 %
- voimalaitokset	3,10 %
- rakentamaton rakennuspaikka	6,00 %

Kuntien valtionapuihin osoitetaan noin 5,1 mrd. euroa vuonna 2024. Laskennalliset valtionosuudet ovat n. 3,7 mrd. euroa, kuntien veromenetysten korvaukset 0,9 mrd. euroa ja muut valtionavut 0,6 mrd. euroa. Kehyskauden lopussa vuonna 2027 valtionavut ovat noin 6,2 mrd. euroa, josta laskennallisten valtionosuuksien osuus on 4,6 mrd. euroa.

Kuntien peruspalvelujen valtionosuutta korottaa kehyskaudella vuonna 2025 TE-palveluiden järjestämistä vastaavien siirto kunnille ja siihen liittyvä kuntien työttömyysturvan rahoitusosuuden kasvattaminen. Peruspalvelujen valtionosuuden tasoa puolestaan alentaa sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen uudistukseen liittyvien kunnilta hyvinvointialueille siirtyvien tulojen ja kustannusten tarkistus sekä hallitusohjelman mukainen indeksisäästö. Opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonalan valtionosuudet alenevat reaalisesti hieman kehyskaudella johtuen oppilas- ja opiskelijamäärien alenemisestä.

Pääministeri Petteri Orpon hallitusohjelmaan sisältyy niin kuntien tehtäviä ja rahoitusta lisääviä kuin vähentäviä toimenpiteitä. Uusiin ja laajeneviin valtionosuustehtäviin osoitetaan täysimääräinen rahoitus. Hallitusohjelman toimenpiteistä osatäsmäntyy jatkovalmistelussa, esimerkiksi perusopetuksen vahvistamiseen osoitettava lisäys ja opetus- ja kulttuuriministeriön valtionavustuksiin osoitettavan leikkauksen kohdentaminen.

Valtion toimenpiteiden yhteisvaikutus kuntatalouteen vuonna 2024 on hieman vahvistava vuoden 2023 varsinaiseen talousarvioon verrattuna. Kuntien uusiin ja laajeneviin tehtäviin osoitetaan täysi valtionosuus ja valtion päättämät veroperustemuutokset kompensoidaan kunnille. Pääministeri Petteri Orpon hallitusohjelmassa kuntien peruspalvelujen valtionosuuteen kohdistetaan yhden prosenttiyksikön indeksikorotusta vastaava vähennys. Maapohjan kiinteistöveron

alarajan korotus vahvistaa kuntataloutta. Hallitusohjelmassa kunnille ei osoiteta uusia tehtäviä tai velvoitteita vuonna 2024.

Vuoden 2024 talousarviossa ja vuosien 2024–2026 taloussuunnitelmassa verojen tuoton ennusteet perustuvat Kuntaliiton kuntakohtaiseen veroennustekehikkoon.

Vuoden 2024 talousarvion valtionosuusarvio perustuu Kuntaliiton 23.11.2023 päivittämään ennakkollisen valtionosuuslaskelmaan vuodelle 2024.

Vuoden 2022 verotuksen valmistuttua marraskuun 2023 alussa osoittautui, että jo aiemmin tiedossa olleen sote-kustannusten kasvun lisäksi myös verotulot alenivat merkittävästi suhteessa ennakkolaskelmissa oletettuun. Tämä edellyttää vielä tiedossa olleen valtionosuusvähennyksen lisäksi pysyvää lisäleikkausta kuntien valtionosuuksiin.

Kunnille tieto lisälaskusta tuli vasta sen jälkeen, kun vuoden 2024 veroprosentit oli jo pitänyt päättää ja talousarviot ja -suunnitelmat oli jo ehditty useissa kunnissa päättää. VM/hallitus valmisteli lakiesityksen, jolla neutralisoidaan lisälaskun vaikutus vuonna 2024 ja lisälasku perittäisiin kunnilta takaisin vuosina 2025–2027.

Taloussuunnitelmavuosien 2025 ja 2026 valtionosuusarvio perustuu Valtiovarainministeriön 23.11.2023 alustavaan arvioon vuoden 2025–2027 valtionosuuksista. Laskelmat sisältävät TE-uudistuksen vaikutukset aiemmin julkaistun laskelman mukaisena.

7. *Konserniyhteisöjä (tytäryhtiöt) koskevat tavoitteet ja konserniohjauksen periaatteet*

Valtuuston tulee päättää kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden keskeisistä tavoitteista sekä konserniohjauksen periaatteista (Kuntal 110 §). Valtuusto asettaa strategiset tavoitteet kuntakonsernissa samaan tapaan kuin se määrittelee ne kunnassa. Tavoitteilla ohjataan konsernijohtoa, kuntaa eri yhteisöissä edustavia henkilöitä sekä tytäryhteisöjä.

Pyhäjokisuun Vesi Oy

Yhtiön tehtävä ja toiminta on merkittävä osa kuntakonsernia. Yhtiö vastaa vesihuoltolaitoksena vesihuollosta lähes koko kunnan alueella, sekä viemäröinnistä ja jäteveden puhdistuksesta valtuuston hyväksymän toiminta-alueen puitteissa. Tavoitteena on, että yhtiö suoriutuu hyvin perustehtävästään ja tukee investoinneilla kunnan kehittämishankkeita.

Strategiset päämäärät:

- Vesihuolto on kannattavaa liiketoimintaa. Yhtiö rahoittaa toimintansa tulo- ja hankerahoituksella.
- Yhtiö varautuu ydinvoimahankkeen keskeytymisen aiheuttamiin vaikutuksiin
- Kunnan tontti-, kaavoitus- ja maapolitiikalla tuetaan vesiyhtiön menestymistä

Toiminnalliset tavoitteet:

- Vesi on elintarvike. Yhtiö toimittaa vettä laadukkaasti ja toimintavarmasti.
- Yhteistyötä jatketaan edelleen suunnittelun tasolla kaavoitushankkeissa.
- Kunta ja vesiyhtiö sopivat vuosittain suunnittelukauden merkittävistä vesihuoltoinvestoinneista, niiden ajoituksesta ja rahoituksesta.

Taloudelliset tavoitteet:

- Yhtiön asiakkailtaan perittävien maksujen tulee olla talousalueen keskitasoa.
- Yhtiö rahoittaa vesihuollosta kerättävillä maksuilla omat toimintakulut, pienehköt saneeraus- ja korjauskohteet ja kerää mahdollisuuksien mukaan pääomaa uusinvestointeihin.
- Kunta voi tukea investointeja omavelkaisilla takauksilla, joilla mahdollistetaan se, että rahan hinta on lähes sama kuin kunnalla.

Kiinteistö Oy Hourunkoski

Yhtiön toimialana on omistaa tai vuokraoikeuden nojalla hallita kiinteistöjä ja omistaa niille rakennettavia asuintaloja. Kaikki yhtiön asuintalot ovat vuokrataloja. Yhtiöllä on tällä hetkellä 96 vuokra-asuntoa. Yhtiöllä on tärkeä asema vuokra-asuntokannan ylläpitäjänä.

Toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet:

- Yhtiö hankkii tarvittaessa kohtuuhintaisia asunto-osakkeita harjoittaakseen huoneenvuokrausliiketoimintaa.
- Asuntojen vuokratuotoilla katetaan kaikki yhtiölle aiheutuvat käyttötalous- ja pääomakulut.
- Tavoitteena normaali vuokrataso ja hyvä asuntojen käyttöaste.
- Kunta voi tukea investointeja omavelkaisilla takauksilla.

Pyhäjoen Teollisuusyhtiö Oy

Yhtiön toimialana on toimitilojen hankkiminen yritysten käyttöön lunastettavaksi tai vuokrasopimuksin hallittavaksi. Yhtiön omistuksessa on tällä hetkellä yksi teollisuushalli, josta on yrittäjän ja teollisuusyhtiön väliset lunastus-/vuokrasopimus. Lisäksi Pyhäjoen Teollisuusyhtiö Oy omistaa 34 % osuuden Kiinteistö Oy Energy Towerista ja omistaa 24,7 % osuuden Kielosaari Kiinteistö Oy:stä.

Toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet:

- Yhtiö varautuu käynnistämään neuvottelut toimitilojen hankkimiseksi yritysten käyttöön.
- Teollisten toimitilojen mahdollinen rakentaminen tapahtuu valtatie 8:n varrelle kaavoitettuun Ollinmäen yrityskylään.
- Muut toimitilahankkeet tarkistellaan tapauskohtaisesti.
- Kunta voi tukea investointeja omavelkaisilla takauksilla/lainoituksella.

Pyhäjoen Kuitu Oy

Yhtiön toimialana on langallisen verkon hallinta ja palvelut. Yhtiö toteuttaa menestyksellisesti laajakaistaliiketoimintaa Pyhäjoen kunnan alueella valtuuston ja hallituksen ohjauspäätösten mukaisesti.

Toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet:

- Yhtiö toimittaa laajakaistapalvelut laadukkaasti ja toimintavarmasti.
- Yhtiön asiakkailtaan perittävien maksujen tulee olla talousalueen keskitasoa.

Pyhäjoki Data Oy

Kunta on enemmistöomistajana yhtiössä. Pyhäjoki Data Oy:n pääasiallinen tehtävä on Pyhäjoen Kuulumiset – lehden julkaiseminen. Lehden toimitus tapahtuu edelleen tiiviisti lukion toiminnan yhteydessä.

Hanhikiven Sähkönmyynti Oy

Yhtiön toimialana on omistaa Voimaosakeyhtiö SF –nimisen osakeyhtiön osakkeita sekä myydä Voimaosakeyhtiö SF:n osakkeenomistajana kulloinkin vastaanottamaansa omakustannehintaista sähköä tai muuta energiaa pohjoismaiseen sähköpörssiin.

Konserniohjauksen periaatteet

Kunnan konsernijohto määrittää kuntalain 48 §:ssä ja siihen kuuluvat kunnanhallitus, kunnanjohtaja tai pormestari ja muut hallintosäännössä määrätyt viranomaiset. Hallintosäännössä määrätään konsernijohtoon tehtävistä ja toimivallan jaosta.

Konsernijohto vastaa kuntakonsernissa omistajaohjauksen toteuttamisesta ja konsernivalvonnan järjestämisestä, jollei hallintosäännössä toisin määrätä.

Konserniohje on tullut voimaan 1.1.2018.

Tulo- ja menoperusteet

Talousarviossa, kohdassa henkilöstö, on esitetty kunnan henkilöstö vuosina 2022–2026.

Toimintatulot on arvioitu palvelujen käytön ja normien salliman hinnoittelun pohjalta sekä kunnan omien hallintopäätösten mukaisesti.

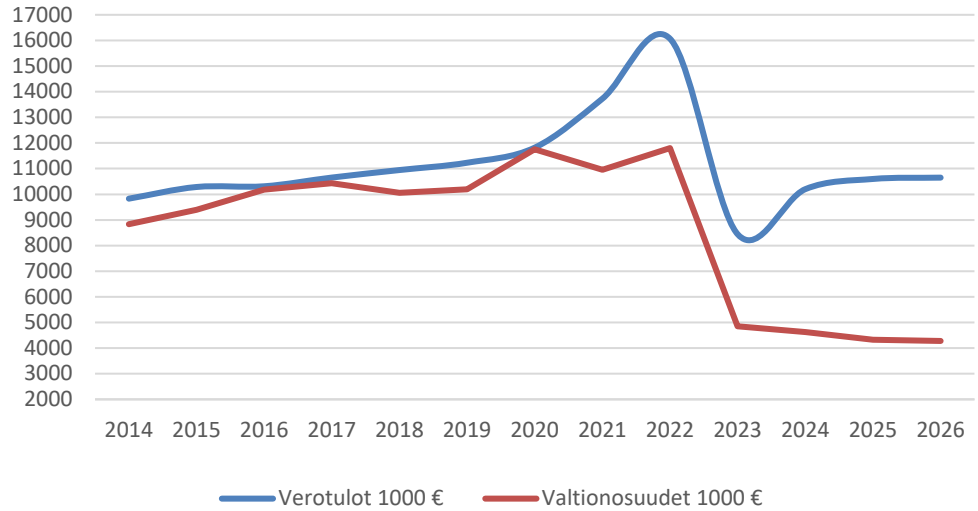
Kunnan valtionosuusrahoitus muodostuu kahdesta osasta: valtiovarainministeriön hallinnoimasta kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta (ns. yksi putki) ja opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnoimasta opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain mukaisesta valtionosuusrahoituksesta.

Kunnan peruspalvelujen valtionosuuteen on yhdistetty sosiaali- ja terveydenhuollon, esi- ja perusopetuksen, kirjastojen, yleisen kulttuuritoimen ja asukasperustaisesti rahoitettavan taiteen perusopetuksen valtionosuudet. Myös esi- ja perusopetuksen kotikuntakorvausjärjestelmä ja verotuloihin perustuva valtionosuuden tasaus ovat osa kunnan peruspalvelujen valtionosuutta.

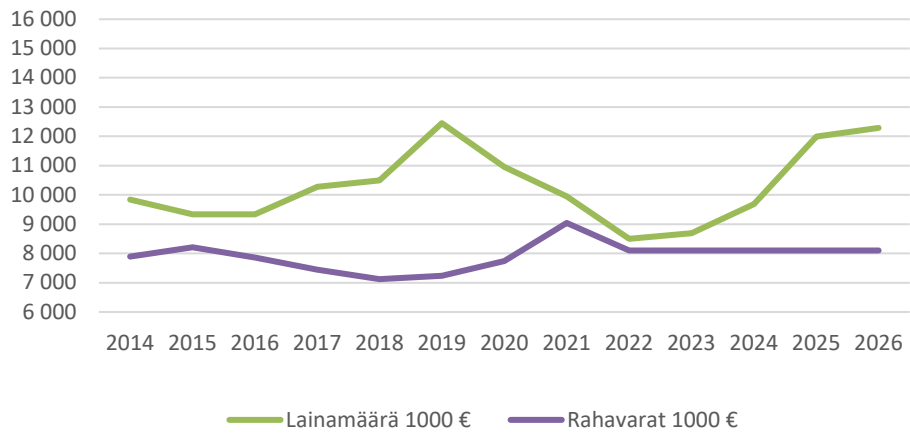
Verotulokertymäksi on arvioitu 10.200 000 €. Verotulokohta kertyisi seuraavasti (1.000 €):

	TP 2022	TA 2023	TA 2024	SUUNN 2025	SUUNN 2026
* kunnallisveroa	11 875	4 500	4 700	5 046	5 086
* kiinteistöveroa	3 317	3 500	5 000	5 000	5 000
* yhteisöveroa	875	440	500	551	563
YHTEENSÄ	16 066	8 440	10 200	10 597	10 649

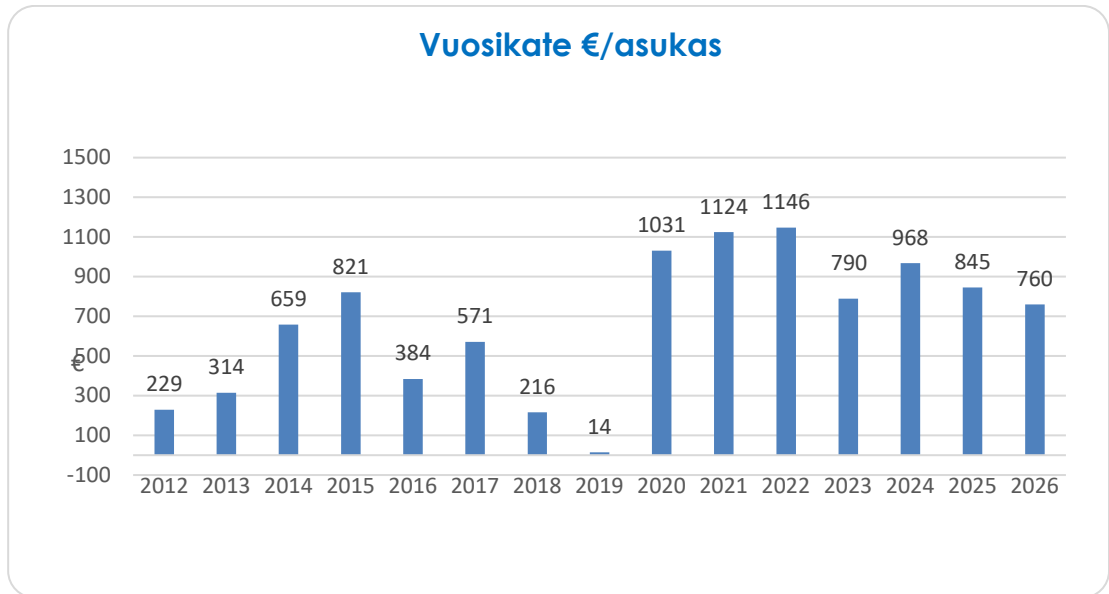
Verotulot ja valtionosuudet 1.000 €

Lainamäärä ja rahavarat 1.000 €

Vuosikate on 2 904 830 €. Hyvä tavoitetaso on, että nettoinvestoinnit voitaisiin kattaa vuosikatteella eikä lisävelkaantumista tapahtuisi.

Toimintamenot on pyritty arvioimaan todennäköisesti toteutuvalla kustannuskehitystasolla.

SUUNNITELMAKAUDEN MERKITTÄVIMPIÄ MUUTOKSIA JA HANKKEITA

1. Fennovoima Oy:n ydinvoimahanke

Fennovoima Oy on 5.10.2011 valinnut Pyhäjoen Hanhikiven ydinvoimalan sijoituspaikaksi. Valtioneuvosto on 5.6.2022 lopettanut Fennovoima Oy:n rakentamislupahakemuksen käsittelyyn liittyvät toimenpiteet.

2. Tuulivoimahankkeet

Kunnan alueella on kahdeksan toimivaa tuulipuistoa, joille on myönnetty rakennus- ja ympäristöluvut.

Kunta suhtautuu myönteisesti tuulipuistojen rakentamiseen ottaen kuitenkin huomioon kunnan strategiset tavoitteet.

3. Investoinnit

Merkittävimmät investoinnit talousarviovuodelle:

- asunto-osakkeiden hankinta,
- maan hankinta Kasvuvoima –strategian mukaisesti,
- Hoiva 2025 hanke
 - ikäihmisten palveluasunnot
 - vammaisten asunnot
 - Soteyksikkö

TALOUSARVION TÄYTÄNTÖÖNPANO JA SITOVUUSTASOT

Talousarvion sitovia eriä ovat kuntalain 110 §:n mukaisesti valtuuston hyväksymät toiminnan ja talouden tavoitteet ja niiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot.

Kunnanhallitus esittää, että valtuusto päättää käyttötalouden osalta talousarvion sitovuudeksi hallinto- ja elinkeinopalveluille ja sivistyspalveluille päävastuualueen toimintakatteen sekä teknisille palveluille päävastuualueen toimintatuotot ja toimintakulut, mikä on merkitty sinisellä käyttötalouselaskelmiin. Kunnanhallitusta sitoo myös tuloslaskelmassa oleva vuosikate ja rahoituslaskelmassa oleva lainakannan muutos ja taseessa oleva lainamäärä.

Kunnanhallitus voi antaa tarkempia määräyksiä talousarvion ja taloussuunnitelman toteuttamisesta täytäntöönpano-ohjeissa.

Avoimeksi tulevien vakinaisten ja yli kaksitoista kuukautta kestävien määräaikaisten virkojen ja toimien täyttäminen edellyttää palkkatuella palkattuja lukuun ottamatta kunnanhallituksen täyttöluvan. Henkilövalintoja koskevat viranhaltijapäätökset toimitetaan kunnanhallitukselle tiedoksiantoasioihin.

Määräaikaisen palvelussuhteen peruste on kirjattava työsopimukseen tai viranhoidtomääräykseen. Perusteltuja syitä määräaikaiselle palvelussuhteelle ovat mm. sijaisuuden hoitaminen, harjoittelu, ulkopuolinen rahoitus, kausiluonteinen työ tai toiminnan uudelleen organisointi. Jokaisen määräaikaisen palvelussuhteen peruste on harkittava tapauskohtaisesti eikä peräkkäisten määräaikaisuuksien ketjuuntuminen saa johtaa vakinaisten palvelussuhteiden syntyyn.

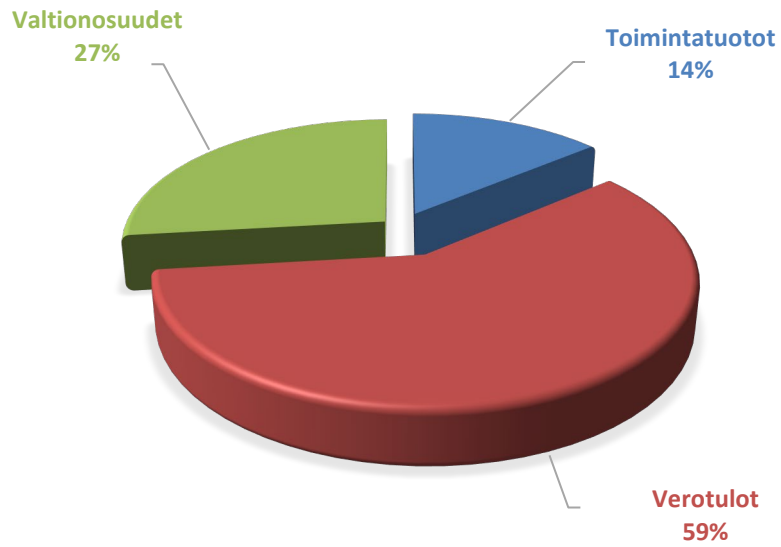
Investointien osalta kunnanhallitus esittää, että toteuttamispäätökset tehdään seuraavasti:

- Investointien toimeenpanosta päättää tekninen lautakunta tai kunnanhallitus kuultuaan riittävässä määrin sitä päävastuualueetta, jonka käyttöön investointi tulee talousarvion investointiosassa olevan vastuunjaon mukaisesti.

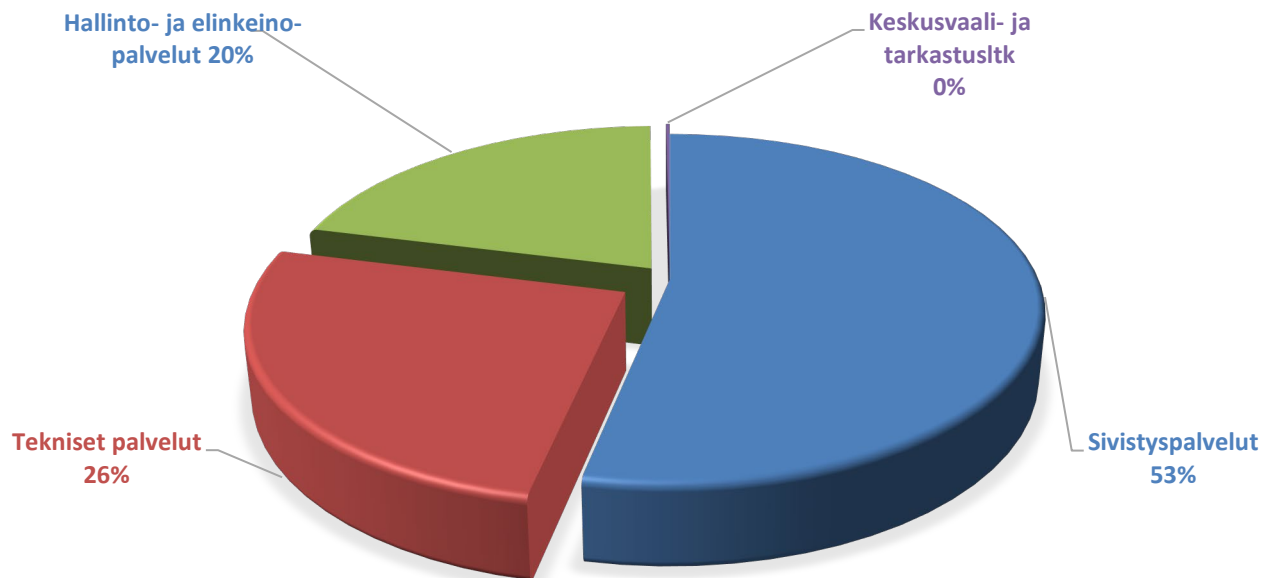
Irtaimiston hankintapäätökset tekee ao. lautakunta tai viranhaltija hankintarajojen puitteissa. Hankintarajat päättää ao. lautakunta, joka voi myös ohjeistaa hankintamenettelyjä.

Valtuusto valtuuttaa kunnanhallituksen päättämään pitkä- ja lyhytaikaisten lainojen ottamisesta ja lainaehdoista maksuvalmiuden edellyttämällä tavalla.

KÄYTTÖTALouden TULOT 2024

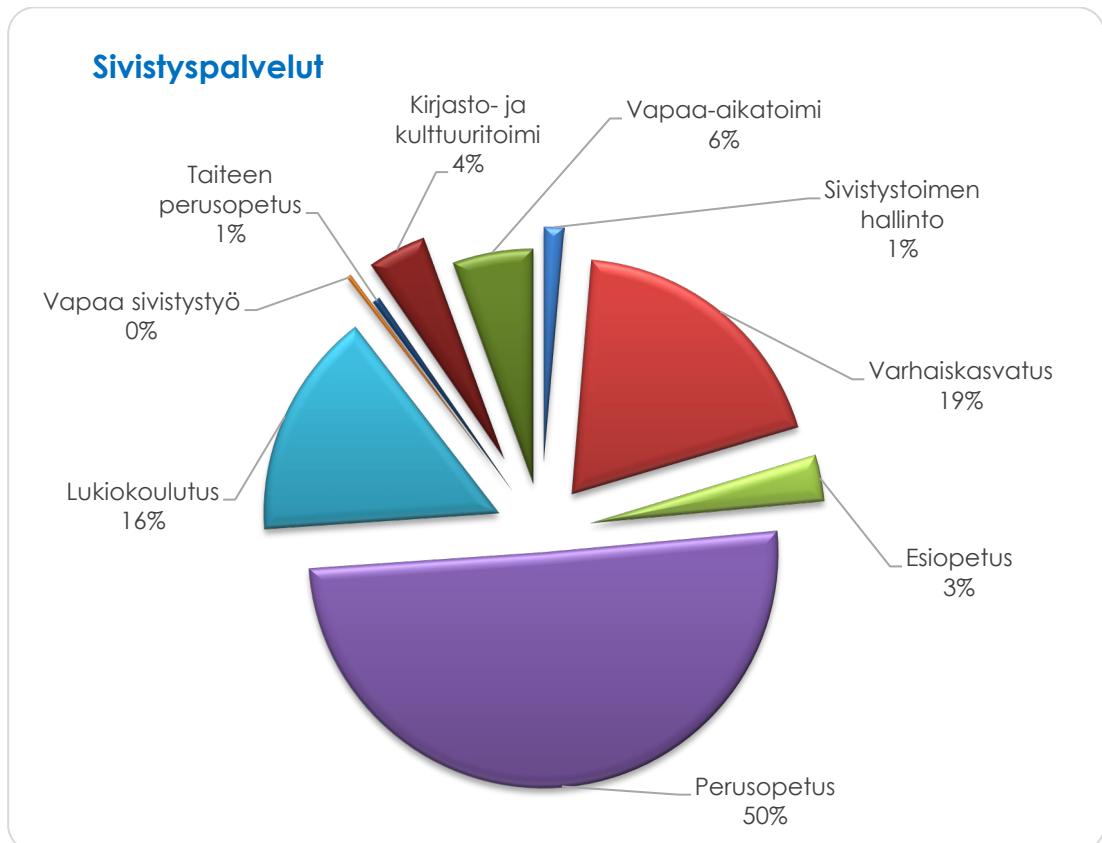
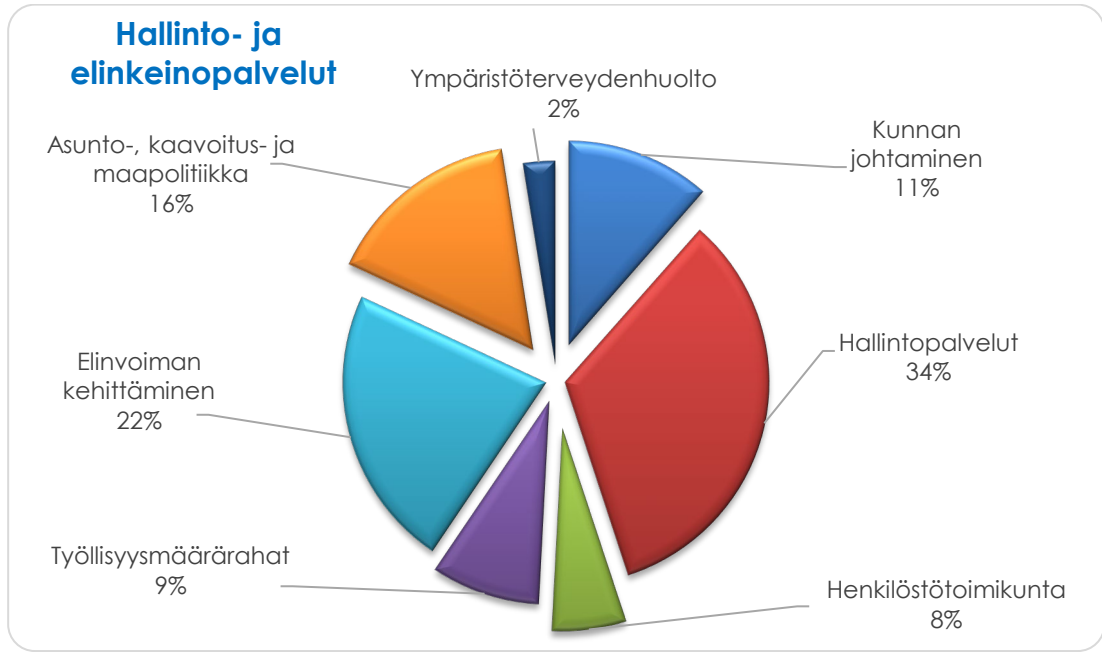

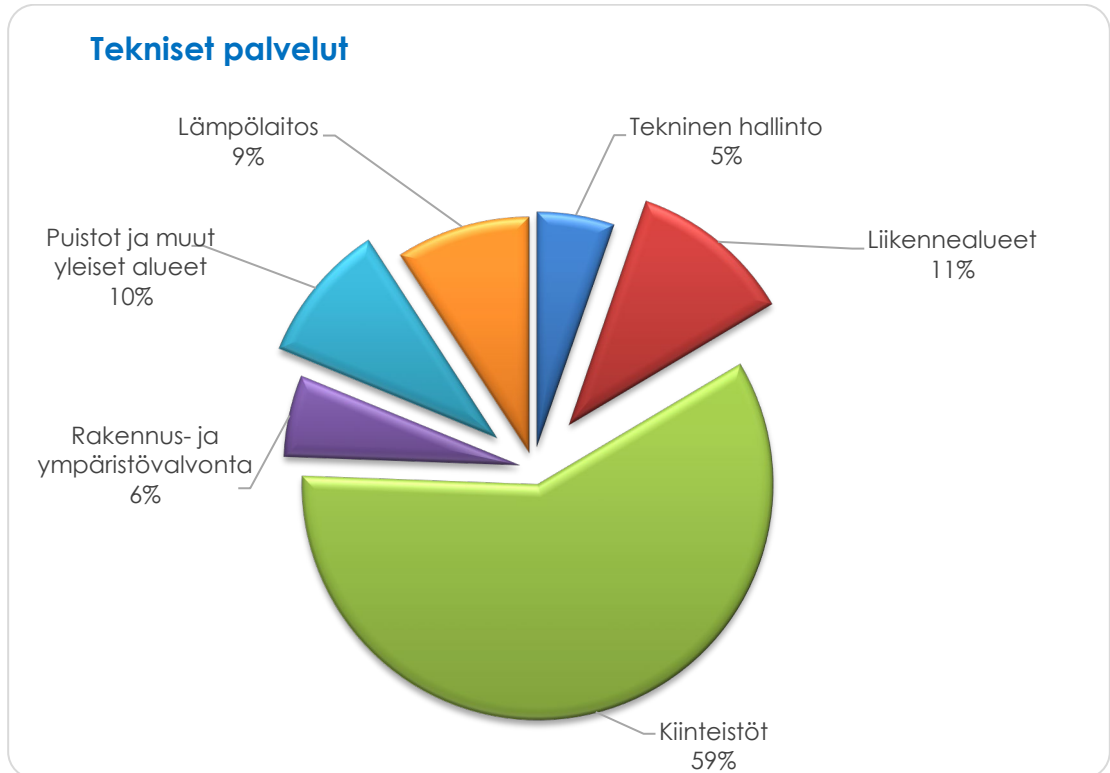
KÄYTTÖTALouden MENOT PÄÄVASTUUALUEITTAIN 2024

TOIMINTAMENOJEN JAKAUTUMINEN TULOSALUEITTAIN PÄÄVASTUUALUEKOHTAISESTI JAETTUNA

PROSENTTIOSUUEDET VUONNA 2024 (brutto)

HENKILÖSTÖ

Henkilöstömäärä päivävualueittain 1.1. vuosina 2022–2026:

Toimintayksikkö	Vakituiset					Määräaikaiset				
	2022	2023	2024	2025	2026	2022	2023	2024	2025	2026
Halli.- ja elink.	13	12	12	12	12		1	1	1	1
Sivistys	85	81	88	87	87	24	13	10	4	4
Tekninen	35	37	14	14	14	3	2			
Yhteensä	133	132	114	113	113	27	16	11	5	5

Toimintayksikkö	Palkkatuella					Yhteensä				
	2022	2023	2024	2025	2026	2022	2023	2024	2025	2026
Halli.- ja elink.						13	13	13	13	13
Sivistys		1	1	1	1	109	95	99	92	92
Tekninen	5	4	2	2	2	43	43	16	16	16
Yhteensä	5	5	3	3	3	165	151	128	121	121

Toimintayksikkö	Yhteensä ilman työllistettyjä				
	2022	2023	2024	2025	2026
Halli.- ja elink.	13	13	13	13	13
Sivistys	109	94	98	91	91
Tekninen	38	39	14	14	14
Yhteensä	160	146	125	118	118

Määräaikaisiin on laskettu ne henkilöt, jotka eivät ole kenenkään vakinaisen virka-/työvapaalla olevan sijaisia.

Henkilöstömäärä tulosalueittain 1.1. vuosina 2024–2025 esitetään tulosalueen talousarvion 2024 käyttötalousoosassa.

TALOUSARVIO 2024 JA TALOUSSUUNNITELMA 2024–2026

KÄYTTÖTALOUSOSA

Kuntalain 110 §:n mukaan talousarvioon otetaan tehtävien ja toiminnan tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot. Valtuuston asettamat tavoitteet on esitetty tässä talousarviossa sinisellä.

Tulosalue: **KESKUSVAALI- JA TARKASTUSLAUTAKUNTA

KESKUSVAALILAUTAKUNTA

Vuoden 2024 presidentinvaalin vaalipäivä on sunnuntai 28.1.2024 ja mahdollisen toisen vaalin vaalipäivä on sunnuntai 11.2.2024.

Vaalien toimittamiskustannuksista vastaavat pääsääntöisesti oikeusministeriö ja kunnat.

Kunnat vastaavat keskusvaalilautakunnan menoista sekä ennakoöänestämisen ja vaalipäivän äänestämisen järjestämisestä aiheutuvista kustannuksista.

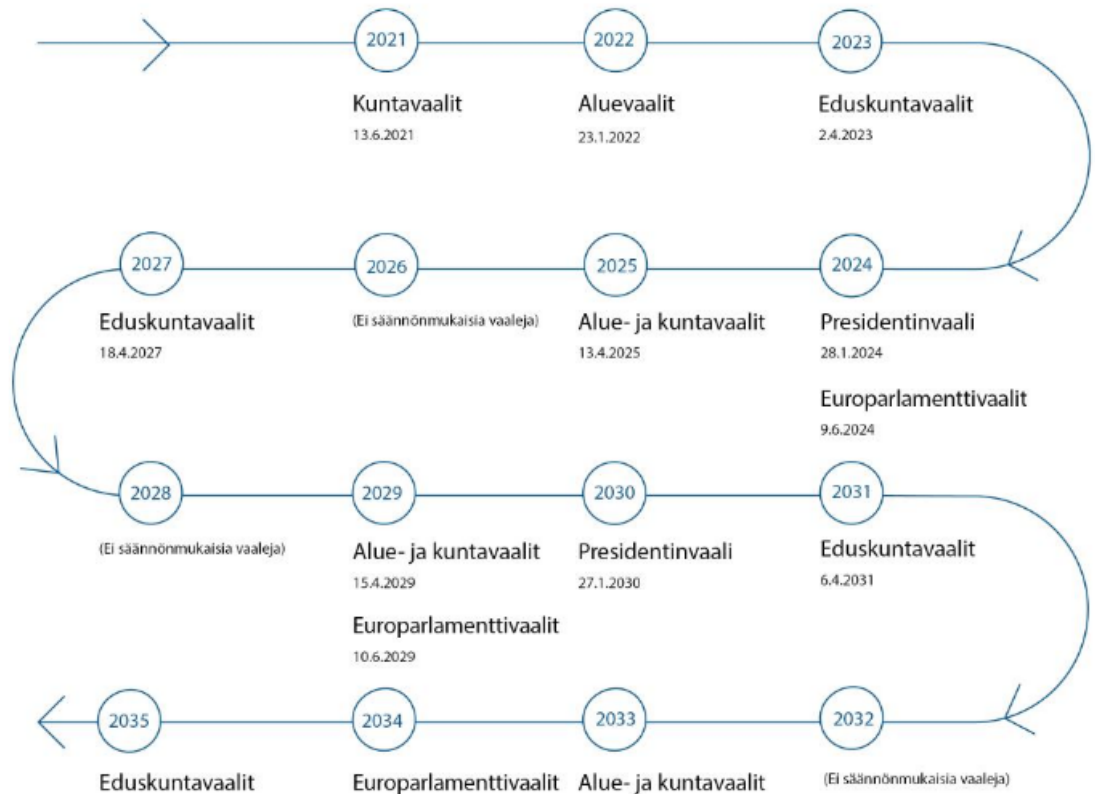
Oikeusministeriö suorittaa kunnalle eduskuntavaaleissa, presidentinvaaleissa ja europarlamenttivaaleissa kertakorvauksena ministeriön vahvistaman euromäärän kutakin kunnassa asuvaa äänioikeutettua kohden. Presidentinvaaleissa korvaus suoritetaan kaksinkertaisena, jos vaaleissa toimitetaan toinen kierros.

Kunnassa on yksi äänestysalue, jossa toimii vaaleja varten valittu vaalilautakunta koostuen puheenjohtajasta ja neljästä jäsenestä.

Kotiäänestyksestä ja laitosäänestyksestä huolehtii vaalitoimikunta, joka muodostuu puheenjohtajasta ja kahdesta jäsenestä.

Yleisenä ennakoöänestyspaikkana on kunnantalo, jossa työskentelee keskusvaalilautakunnan määräämät vaalitoimitsijat.

Vuosina 2021-2035 toimitettavat säännönmukaiset vaalit

TARKASTUSLAUTAKUNTA

Tarkastuslautakunnan tehtävänä on kuntalain (410/2015) mukaan huolehtia kunnan hallinnon ja talouden tarkastamisen ja arvioinnin järjestämisestä sekä arvioinnista, yhteen sovittaa kunnan ja sen tytäryhteisöjen tarkastusta koskevat asiat sekä arvioida ovatko valtuuston asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet toteutuneet.

Tarkastuslautakunta valmistelee suoraan valtuuston päätettäväksi hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat, kuten ehdotukset tilintarkastajan valinnasta. Kuntalain 133 §:n 3 momentti säätelee sitä, että tilintarkastusyhteisö voidaan valita kerrallaan enintään kuuden tilikauden hallinnon ja talouden tarkastamista varten. Tarkastuslautakunnan tehtävänä on myös tehdä valtuustolle ehdotus tilinpäätöksen hyväksymisestä ja vastuuvapauden myöntämisestä tilivelvollisille, ottaen huomioon tilintarkastajan tilintarkastuskertomuksessa antamat lausunnot.

Tarkastuslautakunnan tehtävänä on myös sidonnaisuuksien ilmoitusvelvollisuuden noudattamisen valvonta sekä ilmoitusten käsittely ja vieminen valtuustolle tiedoksi.

Pyhäjoen kunnan tilikausien 2023–2026 tilinpalvelut ovat kilpailutettu vuonna 2022. Valtuusto on kokouksessaan 25.1.2023 § 4 valinnut Pyhäjoen kunnan tilikausien 2023–2026 tilintarkastusyhteisöksi KPMG Oy Ab:n.

KÄYTTÖTALOUS	<i>Tilinp.</i> 2022	<i>Ed.budj</i> 2023	<i>Budj.</i> 2024	<i>TS2</i> 2025	<i>TS3</i> 2026
TOIMINTATUOTOT	6 418	3 300	9 000	5 000	
TOIMINTAKULUT	-25 049	-25 950	-32 500	-27 250	-20 190
TOIMINTAKATE	-18 631	-22 650	-23 500	-22 250	-20 190
LASKENNALLISET ERÄT	-481	-320	-600	-620	-640
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-19 112	-22 970	-24 100	-22 870	-20 830

Kunnanhallitus

Päivävualue: **Hallinto- ja elinkeinopalvelut**

Tulosalue: ****KUNNAN JOHTAMINEN**

Henkilöstö	1.1.2024		1.1.2025	
	<i>vakinainen</i>	<i>tilapäinen</i>	<i>vakinainen</i>	<i>tilapäinen</i>
kunnanjohtaja	1		1	
Yhteensä	1	-	1	-

Tulosalueella ovat kustannuspaikat:

- *kunnan johtaminen,*
- *valtuusto ja*
- *kunnanhallitus.*

Kuntalain 38 §:n mukaan kunnan toimintaa johdetaan valtuuston hyväksymän kuntastrategian mukaisesti.

Kunnanjohtaja johtaa kunnanhallituksen alaisena kunnan hallintoa, taloudenhoitoa ja muuta toimintaa. Kunnanjohtajan tehtävät ja toimivalta on määritelty kuntalaissa ja hallintosäännössä.

Kuntalain 42 §:n mukaan kunnan ja kunnanjohtajan on tehtävä johtajasopimus, jossa sovitaan kunnan johtamisen edellytyksistä. Johtajasopimus on hyväksytty kunnanhallituksessa 3.10.2022.

Ylintä päätösvaltaa käyttää **valtuusto**. Valtuuston tehtävät on määritelty kuntalain pykälässä 14.

Kunnanhallitus johtaa kunnan toimintaa, hallintoa ja taloutta kuntalain ja hallintosäännön määrittelemällä tavalla. Kunnanhallitus kokoontuu keskimäärin kaksi kertaa kuukaudessa, muutoin tarvittaessa.

Kunnanhallituksen tehtäviä ovat myös kunnan strateginen suunnittelu, isojen elinkeinohankkeitten ja kuntakuvaan liittyvien asioiden valmistelu.

Toimintatuotoiksi kunnan johtamiseen kirjataan mm. mahdolliset käyttöomaisuuden myyntivoitot.

Toiminnalliset tavoitteet	Mittari	Tavoite
Vastuullinen johtaminen	Strategia - johtajasopimus - itsearviointi (khall) Talouden toteutuma Omistajaohjauksen toimivuus	Toteutetaan kerran vuodessa Talouden seuranta toteutuu neljännesvuosittain Konserniohjeen toteuttaminen
Taloudelliset tavoitteet	Mittari	Tavoite
Talouden tasapainon säilyttäminen	Strategia Talouden toteutuma	Yksikään ns. kriisikuntamittari ei täyty Toimintakatetavoite ei ylitä

KÄYTTÖTALOUS	Tilinp. 2022	Ed.budj 2023	Budj. 2024	TS2 2025	TS3 2026
TOIMINTATUOTOT	51 680	16 000	16 700	17 040	17 390
TOIMINTAKULUT	-514 862	-401 280	-410 030	-418 190	-426 500
TOIMINTAKATE	-463 182	-385 280	-393 330	-401 150	-409 110
POISTOT JA ARVONALENT.	-875 770	-148 800	-57 000	-59 790	-59 790
LASKENNALLISET ERÄT	-50 364	-24 960	-39 920	-40 720	-41 520
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-1 389 316	-559 040	-490 250	-501 660	-510 420

Tulosalue: **HALLINTOPALVELUT

Henkilöstö	1.1.2024		1.1.2025	
	vakinaisen	tilapäinen	vakinaisen	tilapäinen
talous- ja hallintopäällikkö	1		1	
arkistosihiteeri	1		1	
asuntosihiteeri	1		1	
henkilöstöasiantuntija	1		1	
lupasihiteeri	1		1	
pääkirjanpitäjä	1		1	
toimistosihiteeri	2		2	
ICT-asiantuntija	1		1	
Yhteensä	9	-	9	-

Hallintopalvelut sisältävät seuraavat kustannuspaikat:

- *muu yleishallinto*
- *HYTE -työ*
- *hallinto- ja talouspalvelut*

Muu yleishallinto sisältää määrärahat seuraaviin avustuksiin:

- haikararaha
- ensiasunnon hankinta

- Pyhäjoen 4H-yhdistys ry
- Pyhäjoen Jäähalli Oy
- Eläkeliiton Pyhäjoen yhdistys ry
- Pyhäjoen Jokikiekko ry
- kyläyhdistykset
- muualla opiskelevien stipendit
- vanhus- ja vammaisneuvoston toiminta
- perinnetyöryhmän toiminta

Lisäksi kustannuspaikka sisältää määrärahat mm. seuraaviin:

- verotuksesta aiheutuvat kunnalta laskutettavat kustannukset
- kylätaksipalveluiden henkilökuljetukset
- kunnan muistamiset ja kahvitukset sekä muut edustusmenot

Kustannuspaikka sisältää myös mm. seuraavat määrärahat tilillä muut yhteistoimintaosuudet:

- Suomen kuntaliitto, jäsenmaksu
- Työmarkkinalaitos, jäsenmaksu
- Pohjois-Pohjanmaan Liitto
- Pyhäjoen Vesistö ry
- Nouseva Rannikkoseutu ry
- Kerttu Saalasti -säätio
- Hankintarengas

Toiminnalliset tavoitteet	Mittari	Tavoite
Yhdistysten avustaminen	Sopimusten määrä	Avustusten saaminen edellyttää sopimusta kunnan ja avustusta saavan yhdistyksen kesken siitä, mitä palveluita yhdistys suorittaa annettavaa toiminta-avustusta vastaan.

Kunnalla on ensisijainen vastuu **hyvinvoinnin ja terveyden edistämisestä (HYTE -työ)** siltä osin kuin tämä tehtävä kytkeytyy kunnan muihin lakisääteisiin tehtäviin.

Kunnan on strategisessa suunnittelussaan asetettava hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi tavoitteet ja määriteltävä tavoitteita tukevat toimenpiteet. Sen on otettava päätöksenteossaan huomioon päätöstensä arvioidut vaikutukset ihmisten hyvinvointiin ja terveyteen väestöryhmittäin. Kunnan eri toimialojen on tehtävä yhteistyötä hyvinvoinnin ja terveyden edistämisessä. Kunnan on nimettävä hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen vastuutaho.

Lain mukaan kunnan on:

- seurattava kuntalaisten elinoloja, hyvinvointia ja terveyttä sekä niihin vaikuttavia tekijöitä
- raportoitava kuntalaisten hyvinvoinnista ja terveydestä, niihin vaikuttavista tekijöistä sekä toteutetuista toimenpiteistä valtuustolle vuosittain
- valmisteltava valtuustolle valtuustokausittain hyvinvointikertomus ja -suunnitelma

- toimitettava hyvinvointikertomus ja -suunnitelma hyvinvointialueelle ja julkais-tava se julkisessa tietoverkossa
- toimittava hyvinvoinnin ja terveyden edistämisessä yhteistyössä hyvinvointi-alueen kanssa
- tehtävä hyvinvoinnin ja terveyden edistämisessä yhteistyötä kunnassa hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyötä tekevien muiden julkisten toimijoiden, yksityisten yritysten ja yleishyödyllisten yhteisöjen kanssa
- edistettävä hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyötä tekevien järjestöjen toimintaedellytyksiä ja vaikutusmahdollisuuksia hyvinvoinnin ja terveyden edistämisessä

Kunnanhallitus on nimennyt hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen johtoryhmän (HYTE-johtoryhmä) sekä asioita valmistelevan hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen työryhmän (HYTE-työryhmä). Sivustysjohtaja vastaa HYTE-työn johtamisesta ja koordinoinnista.

Kunnanhallitus on asettanut Pyhäjoen kunnan tavoitteeksi, että se sijoittuu Rannikon alueen kuntien joukossa kolmen parhaan joukkoon ja koko Pohteen alueen kuntien joukossa viiden parhaan joukkoon ns. HYTE-kertoimessa.

Toiminnalliset tavoitteet	Mittari	Tavoite
Kuntajohto	TEA-viisaritulokset	
Johtamisvastuu hyvinvoinnin ja terveyden edistämisessä		85
Tavoitteet kirjataan talous- ja toimintasuunnitelmaan		100
Kuntalaisfoorumeiden toimeenpano		50
Liikunta	TEA-viisaritulokset	
Ohjelmien käsittely luottamushenkilöhallinnossa		50
Kulttuuri	TEA-viisaritulokset	
Ohjelmien käsittely luottamushenkilöhallinnossa		50
Eri kuntalaisryhmien kulttuuritoiminnan tavoitteet määritellään talous- ja toimintasuunnitelmissa		50

Kunnantalon toimistohenkilökunta on keskitetty **Hallinto- ja talouspalveluiden** kustannuspaikalle.

Hallinto- ja talouspalvelujen tehtävänä on:

- hoitaa organisaation asiakaspalvelu ja toimistotarvikehankinnat
- vastata keskusarkistosta ja ohjata asiakirjahallintoa,
- hoitaa kirjaamon ja päätöksenteon tukitehtävät (esityslistat ja pöytäkirjat)
- tukea toimivaa johtoa päivittäisessä palkanlaskennassa,
- vastata kunnan taloushallinnon tehtäväalueesta sisältäen kirjanpidon, maksuliikenteen, kassavalmiuden ja lainanhallinnan, myynti- ja ostoreskontran, sijoitustoiminnan ja talouden tietohuollon,

- avustaa kunnan strategisessa ja operatiivisessa suunnittelussa,
- koota ja valmistella vuosittain talousarvio ja tilinpäätös yhteistyössä eri päävastuualueiden johtajien kanssa
- tuottaa kunnan tarvitsemat tietohallinto- ja ICT-Palvelut yhteistyössä Kalajoen kaupungin/kuntien omistaman Joki ICT:n kanssa

Toiminnalliset tavoitteet	Mittari	Tavoite
Laadukkaat palvelut	Määräraajojen noudattaminen	Kattavat ja oikea-aikaiset laadukkaat palvelut
Hyvin hoidetut kokoukset	Kokousten laatu	Sovitussa ajassa jaossa olevat selkeät esityslistat, jotka sisältävät riittävät materiaalit
Taloudelliset tavoitteet	Mittari	Tavoite
Hallinto- ja talouspalvelujen kustannukset	toimintakate	< 344 € /asukas

KÄYTTÖTALOUS	Tilinp. 2022	Ed.budj 2023	Budj. 2024	TS2 2025	TS3 2026
TOIMINTATUOTOT	168 363	168 740	168 320	171 690	175 130
TOIMINTAKULUT	-1 175 296	-1 058 200	-1 198 850	-1 222 810	-1 247 230
TOIMINTAKATE	-1 006 932	-889 460	-1 030 530	-1 051 120	-1 072 100
LASKENNALLISET ERÄT	473 043	431 500	542 430	553 270	564 310
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-533 889	-457 960	-488 100	-497 850	-507 790

Tulosalue: ****HENKILÖSTÖTOIMIKUNTA**

Kunnanhallituksen alainen henkilöstötoimikunta sisältää kustannuspaikat:

- työsuojelu
- työterveydenhuolto
- henkilöstöpalvelut ja yhteistoiminta

Henkilöstötoimikunnan tehtävänä on tukea kunnan toimivaa johtoa päivittäisessä henkilöstötyössä. Sen vastuulla on ylläpitää yhtenäisiä käytäntöjä, jotka liittyvät työ- ja virkaehtosopimusten tulkintaan, henkilöstöä koskevaan ohjeistukseen ja palkkaukseen. Lisäksi se vastaa henkilöstön työhyvinvoinnin ja työssä jaksamisen tukemisesta yhteistyössä palvelujen ja yhteistyökumppanien kanssa.

Henkilöstötoimikunta vastaa myös yhteistoiminnasta ja neuvottelutoiminnasta sekä työnantajapolitiikan koordinoinnista.

Työsuojelun tavoite on pitää yllä ja edistää työntekijöiden terveyttä, turvallisuutta ja työkykyä sekä ehkäistä työtapaturmia ja ammattitauteja. Toiminnallisesti paikallinen työsuojelu käsittää työsuojelulainsäädännön edellyttämää hallintoa (työsuojelutoimikunta, työsuojeluvaltuutetut ja työsuojelupäällikkö), jonka avulla edellä mainittuihin tavoitteisiin pyritään.

Työterveydenhuoltoon kuuluvat mm. henkilökunnan työterveyshuollon palvelut, jotka ostetaan Suomen Terveystalo Oy:ltä. Pyhäjoen kunnan työterveyshuollon sopimukseen kuuluu sekä ennaltaehkäisevä työterveyshuolto että sairaanhoito. Talouden tasapainotusohjelman mukaisesti neuvotellaan palvelujen kattavuudesta.

Kansaneläkelaitoksen korvaus (n. 50 %) työpaikkaterveydenhuollosta on huomioitu tulona.

Henkilökunnan muistamiseen palveluvuosien perusteella on varattu määräraha kustannuspaikalle **henkilöstöpalvelut ja yhteistoiminta**. Lisäksi mm. työntekijöiden työkykyä ylläpitävä toiminta (ns. TYKY-toiminta) on tällä kustannuspaikalla.

Lisäksi työnantaja kannustaa henkilöstöä omaehtoiseen työkunnan ylläpitämiseen ja kohentamiseen mm. liikunta- ja kulttuurietuudella, jonka määrä on 120 € vuodessa ja joka toteutetaan Smartum Saldo -palvelun kautta. Etuuteen ei liity työntekijän omavastuuta. Henkilöstöetuuksia voivat käyttää kunnan vakinaisessa palvelussuhteessa olevat henkilöt sekä vähintään 6 kk kestävässä yhtäjaksoisessa määräaikaisessa palvelussuhteessa olevat henkilöt.

Henkilöstötoimikunta on 26.6.2023 päättänyt hankkia työsuohdepolkupyörien leasingpalvelun Etufillari Oy:ltä.

Toiminnalliset tavoitteet	Mittari	Tavoite
Hyvinvoiva henkilöstö	sairauspoissaolojen määrä	Sairauspoissaolot < 12 sairauspäivää/htv
	työtapaturmat (sairauspoissaoloihin johtaneet tapaturmat)	0
	henkilöstön työtyytyväisyys	arvosana > 8

KÄYTTÖTALOUS	Tilinp. 2022	Ed.budj 2023	Budj. 2024	TS2 2025	TS3 2026
TOIMINTATUOTOT	49 032	40 000	75 000	76 500	78 030
TOIMINTAKULUT	-227 482	-175 830	-208 690	-212 840	-217 100
TOIMINTAKATE	-178 450	-135 830	-133 690	-136 340	-139 070
LASKENNALLISET ERÄT	255 993	135 830	133 690	136 340	139 070
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	77 543	0	0	0	0

Tulosalue: ****TYÖLLISTÄMINEN**

Tulosalueelle on varattu määrärahat seuraaviin toimintoihin:

- palkkatukeen
- kesätyöllistämiseen
- työllisyyden edistämiseen
- kotoutumisen edistämiseen
- työmarkkinatuen kuntaosuuteen

Työllistämisen tulosaluetta johtaa kunnan elinvoimajohtaja.

Palkkatukeen on varattu määräraha, jolla pyritään työllistämään velvoitetyöllistettävät sekä kausityöntekijöitä teknisiin palveluihin.

Nuorten kesätyöllistäminen jatkuu siten, että vuonna 2024 työllistetään 3 ikäluokkaa, 2006–2008 syntyneet.

Työllistäminen toteutetaan siten, että kunta tarjoaa kaikille halukkaille ko. ikäluokkaan kuuluville kesätyösetelin arvoltaan 300 €. Kesätyösetelillä nuoret hakeutuvat itse kesätyöhön yrityksiin, yhdistyksiin tai kotitalouksiin. Kunta tarjoaa myös itse kesätyöpaikkoja sekä maksaa 300 € kesäyrittäjästä nuorelle, joka perustaa oman kesäyrityksen.

Kotoutumisen edistämiseen on varattu määräraha kotoutumisen koordinoinnin seutukunnallisesta järjestämisestä. Raahen kaupunki ottaa hoitaakseen kotoutumisen edistämiseen liittyvän viranomaistehtävän ja sopimusperusteisesti laskuttaa Pyhäjoen ja Siikajoen kuntia.

Raahen seutukunnan kotouttamisohjelma 2021–2024 on hyväksytty valtuustossa 7.7.2021. Kotouttamisohjelma on lakisäätöinen ja kuntia velvoittava.

Työllisyyden edistäminen

Työvoimapalvelujen järjestämisvastuu siirtyy kunnille työvoimapalvelujen järjestämisestä annetun lain (380/2023) mukaisesti 1.1.2025. Järjestämisvastuun saaminen edellyttää kunnan työvoiman määrän olevan vähintään 20.000 henkilöä. Jos kunnan työvoiman määrä on alle 20.000 henkilöä, sen on muodostettava palveluiden järjestämiseksi yhteistoiminta-alue (työllisyysalue) yhdessä jonkin toisen tai useamman muun kunnan kanssa siten, että työllisyysalueen kuntien yhteenlaskettu työvoiman määrä on vähintään 20.000 henkilöä. Työllisyysalueen tulee muodostaa maantieteellisesti yhtenäinen, työmarkkinoiden ja työssäkäynnin kannalta toimiva alue.

Oulun eteläinen alue on muodostamassa laissa tarkoitetun työllisyysalueen ja Pyhäjoen kunta on hyväksynyt Raahen, Kalajoen, Ylivieskan ja Nivalan -työllisyysalueen yhteistoimintasopimuksen ja työllisyysalueen työvoimapalvelujen järjestämissuunnitelman. Raahen kaupunki toimii muodostettavan työllisyysalueen vastuukuntana.

TOIMI-hankkeen päätoteuttajana on Koulutuskeskus Brahe, Pyhäjoen toimenpiteet sisältyvät Brahen suunnitelmaan ja osatoteuttajina ovat Raahen kaupunki ja Siikajoen kunta.

Hankkeen toteuttamisaika on 8/2023–7/2026. Pyhäjoen kunnan omavaraisuusosuus on 38.300 euroa.

Hankkeen varsinaista kohderyhmää ovat työmarkkinoiden näkökulmasta heikoimmassa asemassa olevat henkilöt ja välillisenä kohderyhmänä ovat oppilaitosten opettajat ja opiskelijapalvelut, työpaikka- ja työpajaohjaajat sekä yritysten työntekijät, yhdistykset ja järjestöt.

Hankkeen päätavoitteena on edistää heikoimmassa työmarkkina-asemassa olevien ihmisten työllistymistä kehittämällä matalan kynnyksen palvelumalli kohti työelämää.

Hankkeessa Brahe sitoutuu resursoimaan Pyhäjoen työllisyydenhoitoon yhden henkilön työpanoksen ja valittavan henkilön operatiivinen työnjohtovastuu on Pyhäjoen kunnan keskushallinnolla.

Työmarkkinatuen kuntaosuutta maksetaan yli 300 päivää työttömänä olevista työmarkkinatuella olevista henkilöistä. Kela laskuttaa kunnilta kustannukset kuukausittain.

Ns. passiivisten henkilöiden työmarkkinatukikustannukset jaetaan kunnan ja valtion kesken siten, että kunta on velvollinen maksamaan puolet, jos henkilölle on maksettu työmarkkinatukea vähintään 300 päivältä. Jos työttömälle on maksettu työmarkkinatukea vähintään 1000 päivää, kunnan maksuosuus on 70 % työmarkkinatuesta.

Kuntouttavassa työtoiminnassa oleminen poistaa henkilön "passiivilistalta" kuntouttavan työtoiminnan keston ajaksi. Työssäoloehdon täyttyminen poistaa henkilön "passiivilistalta" kokonaan. Työssäoloehdon täyttymiseen riittää, että henkilö on 6 kuukautta (26 viikkoa) palkkatyössä, jossa työaika on vähintään 18 tuntia viikossa.

Työmarkkinatuen kuntaosuuksiin varattuja määrärahoja käytetään myös aktivointitoimenpiteisiin ja kuntalisään, jota kunta maksaa yhdistykselle, yritykselle tai yhteisölle työntekijän työllistämiseen. Kuntalisällä työllistettävän yli 30-vuotiaan tulee olla Työ- ja elinkeinoministeriön työllisyystukijärjestelmästä annetun ohjeen mukaisesti määritelty vaikeasti työllistyvä ja jonka työllistämiseen on myönnetty palkkatuki. Nuoren aikuisen (17–29 -vuotiaat) työllistämisestä maksetaan kuntalisää, vaikka palkkatukea ei maksettaisikaan. Kuntalisän suuruudesta päättää kunnanhallitus.

Pyhäjoen kunta osallistuu **työllisyyden kuntakokeiluun** yhdessä Raahen kaupungin ja Siikajoen kunnan kanssa. Kokeiluun ohjataan kokeilualueella ne työttömät ja työvoimapalveluissa olevat työnhakijat, jotka eivät ole oikeutettuja ansiopäivärahaan. Lisäksi kohderyhmään kuuluvat kaikki alle 30-vuotiaat työnhakijat ja kaikki maahanmuuttajat, jotka ovat joko työttömänä tai työvoimapalveluissa.

Työllisyyskokeilun tavoitteena on nykyistä tehokkaammin edistää työttömien työnhakijoiden työllistymistä ja koulutukseen ohjautumista ja tuoda uusia ratkaisuja osaavan työvoiman saatavuuteen. Kokeilujen tarkoituksena on parantaa erityisesti pidempään työttömänä olleiden ja heikossa työmarkkina-asemassa olevien päätys työmarkkinoille. Kokeilussa kehitetään työnhakijoille tarjottavia työllistymistä tukevia palveluja ja palvelumalleja, joiden avulla voidaan nykyistä paremmin tunnistaa ja ratkaista asiakkaiden yksilölliset palvelutarpeet, työllistymisen esteet sekä osaamisen kehittämistarpeet.

Toiminnalliset tavoitteet	Mittari	Tavoite
Työllisyyden lisääminen	Nuorisotyöttömyys	Nuorisotyöttömyyden vähentäminen

	Työmarkkinatuen kuntaosuuden saajat	Työmarkkinatuen kuntaosuuden saajien määrän pieneneminen
--	-------------------------------------	--

KÄYTTÖTALOUS	<i>Tilinp.</i> 2022	<i>Ed.budj</i> 2023	<i>Budj.</i> 2024	<i>TS2</i> 2025	<i>TS3</i> 2026
TOIMINTATUOTOT	17 894				
TOIMINTAKULUT	-304 533	-247 050	-308 800	-597 920	-609 960
TOIMINTAKATE	-286 639	-247 050	-308 800	-597 920	-609 960
LASKENNALLISET ERÄT	-6 905				
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-293 544	-247 050	-308 800	-597 920	-609 960

Tulosalue: **ELINVOIMAN KEHITTÄMINEN

Henkilöstö	1.1.2024		1.1.2025	
	<i>vakinainen</i>	<i>tilapäinen</i>	<i>vakinainen</i>	<i>tilapäinen</i>
elinvoimajohtaja	1		1	
projektipäällikkö		1		1
Yhteensä	1	1	1	1

Elinvoiman kehittämisen tulosalue on jaettu kustannuspaikkoihin:

- *elinkeinotoimi*
- *Puhtaan ja vakaan energiatuotannon toimintasuunnitelma*
- *markkinointi ja elinvoiman edistäminen*
- *matkailun edistäminen*
- *maaseututoimi*

Elinvoiman kehittämisen tulosalue toteuttaa ja koordinoi Pyhäjoen kuntastrategian 2035 "Vetovoimainen Pyhäjoki" -päämäärää. Tulosalueen kustannuspaikat muodostuvat elinvoiman kehittämisen johtamisesta ja Raahen seudun kehityksen palvelujen ostoista Raahen kaupungilta, maaseututoimen palveluostoista Kälviän kaupungilta, EU-rahoitteisista hankkeista ja muista projekteista sekä kuntamarkkinoinnista.

Tulosalue osallistuu myös elinvoiman kehittämiseen liittyvien kaavoitus- ja investointihankkeiden valmisteluun sekä kunnan omistaman Pyhäjoen Teollisuusyhtiö Oy:n hankkeiden valmisteluun.

Elinvoiman kehittämisen verkosto 2024

Elinvoiman kehittämisen johtaminen

Elinvoiman kehittämisen tulosalueen verkostoa johtaa elinvoimajohtaja vastaten tulosalueesta kunnanjohtajalle.

Raahen seudun kehityksen yrityspalvelut ja muu yhteistoiminta

Raahen Seudun kehitys toimii Raahen kaupungin kehittämislautakunnan alaisuudessa ja noudattaa kaupungin hallintosääntöä. Organisaation työtä ohjaa seututiimi, jossa ovat mukana Raahen kaupunginjohtaja sekä Pyhäjoen ja Siikajoen kunnanjohtajat.

Määräraha Pyhäjoen kunnan maksuosuuksiin yrityspalveluista ja projektitoiminnasta sisältyy elinkeinotoimen kustannuspaikalle.

Raahen seudun yrityspalveluista saa neuvoja muun muassa yritystoiminnan aloittamiseen, kehittämiseen, rahoitukseen ja omistajavaihdoksiin. Yrityspalvelut koostuvat neljästä eri palvelukokonaisuudesta: yritysneuvonta, yrityskehittäminen, projektitoiminta ja edunvalvonta.

Pyhäjoki edellyttää, että maksua vastaavat palvelut ovat tehokkaat, taloudelliset ja vaikuttavat pyhäjokisille yrityksille. Kunta pyytää seurantatietoja Raahen seudun yrityspalveluilta vähintään kaksi kertaa vuodessa, 30.6. ja 31.12. tilanteesta.

Raahen seudun kehityksen hankkeet, eli projektit, jotka toimivat työkaluina, joiden avulla saadaan lisää resursseja seutukunnan yritysten ajankohtaisiin kehittämistarpeisiin.

Hankkeita, joissa Raahen seudun kehitys on mukana, ovat mm.:

- kansallinen vetyverkosto -hanke
- LAKU – Laaksoista kukkuloille: näkyvyyttä maaseutumatkailuun digitalisaatiolla ja tuotteistamisella
- nuorista tuotannollisia yrittäjiä
- purkutelakan liiketoimintamahdollisuudet fossiilivapaan terästuotannon osana
- pyörällä kuuhun – pyörämatkailusta uusi matkailuelinkeinon edistäjä maaseudulla
- Raahen seudun matkailun Master Plan ja investointisuunnitelma
- seutukaupunkien innovaatioekosysteemiverkoston kehittäminen
- UMBR-ELLA

Kunnan omat hankkeet

Pyhäjoen alueen puhtaan ja vakaan energiatuotannon toimintasuunnitelma

Pyhäjoen talousalueen puhtaan ja vakaan energiatuotannon toimintasuunnitelmassa kartoitetaan alueelliset tarpeet ja mahdollisuudet vakaan ja puhtaan energian tuotannolle sekä pyritään löytämään teknologisesti, taloudellisesti ja aikataulullisesti parhaat ratkaisut näiden tarpeiden täyttämiseksi paikallista toimintaympäristöä hyödyntäen. Työssä kartoitetaan myös mahdollisia kansallisia ja kansainvälisiä toimijoita ja sitoutetaan heitä alueen energiasektorin kehittämiseen. Toimintasuunnitelma antaa alueen nykyisille ja uusille toimijoille kokonaisnäkyvän eri vaihtoehtoista ja nopeuttaa mahdollisten uusien hankkeiden edistämistä ja käynnistämistä. Hanke nostaa sekä esille että markkinoi Pyhäjoen

talousalueen olemassa olevia tarpeita ja alueellisia mahdollisuuksia uusien energiainvestointien osalta, tuulivoiman rinnalle. Sen avulla luodaan alueelle toimintasuunnitelma ja etenemiskonsepti.

Kaksivuotinen hanke toteutetaan 1.1.2023 – 31.12.2024. Hankkeelle haetaan Työ- ja elinkeinoministeriöltä 80 % tuki. Hankkeen hallinnoijana toimii Pyhäjoen kunta.

Maaseututoimi

Kalajoen kaupungin hallinnoima maaseutuhallinnon yhteistoiminta-alue KaSi on toiminut 1.1.2012 lukien. KaSi vastaa maaseutuhallinnosta, maaseutuelinkeinojen ja kylien kehittämisestä Kalajoen, Alavieskan, Merijärven, Pyhäjoen, Raahen ja Siikajoen kuntien alueilla.

Talousarvioon on varattu 60.000 euron määräraha, jolla maataloustuotannon kehittämisen työryhmän esittämiä toimia, joilla kunta tukee maatalousyrittäjyyttä.

Maatalousyrittäjien eläkelaitos on tehnyt Toholammin kunnan kanssa sopimuksen maatalousyrittäjien ja turkistuottajien lomituspalvelujen järjestämisestä 1.1.2023 alkaen. Järjestely oli osa valtakunnallista lomituspalvelujen uudistamista, jonka jälkeen Suomessa on 12 paikallisyksikköä.

Toholammin paikallisyksikkö jakautuu hallinnollisesti pohjoiseen ja eteläiseen tiimiin, joita johtaa lomituspalvelupäälliköt. Pyhäjoen kunta kuuluu pohjoiseen tiimiin, jonka toimitukset sijaitsevat Nivalassa ja Kalajoella.

Markkinointi ja elinvoiman edistäminen

Elinvoiman kehittämisen tulosalue vastaa kunnan markkinoinnin koordinoinnista muiden osastojen kanssa. Kunnassa toimii markkinointityöryhmä, jonka jäsenistö muodostuu eri hallintokuntien työntekijöistä. Työryhmä suunnittelee ja toteuttaa kuntamarkkinointia, kuntakuvan kehittämistä, kuntalaisten osallisuutta ja yhteisiä kunnan elinvoimatapahtumia. Markkinointitiimi myös ylläpitää kunnan sosiaalisen median sivustoja.

Markkinointikanavina käytetään muun muassa VisitPyhäjoki-sivustoa, sosiaalista mediaa, tienvarsikylttejä, Pyhäjoen Kuulumiset-lehteä, esitteitä ja muuta printtimediaa.

Vuoden 2024 aikana tavoitteen on laatia kuntaan kattava markkinointisuunnitelma, vuosikelloineen, kustannusarvioineen ja toteuttamisohjeineen.

Matkailu

Raahen seudun matkailu tarkoittaa Pyhäjoen ja Siikajoen kuntien ja Raahen kaupungin yhteistoimintaa matkailumarkkinoinnin toteuttamiseksi ja matkailun toimintaympäristön kehittämiseksi.

Raahen seudun matkailun toimintaympäristön kehittämisen ja matkailumarkkinoinnin tueksi perustettavan matkailuorganisaation ja sen toimintamallin ydintehävä on kasvattaa Raahen seudun matkailubrändin tunnettavuutta, kiinnostavuutta ja ostettavuutta kotimaisilla ja kansainvälisillä matkailumarkkinoilla.

Matkailubrändin kasvu tapahtuu käytännössä vahvistamalla tavoitteellisesti seudun matkailusidonnaisten yritysten, yhteisöjen ja julkisten toimijoiden yhteistoimintaa alueen matkailutoimialan kehittymisen hyväksi.

Seudullisen organisoitumisen ohella kuntakohtaiset toimenpiteet ovat mahdollisia.

Toiminnalliset tavoitteet	Mittari	Tavoite ja toimenpiteet
Invest in Pyhäjoki -sijoittumispalvelujen kehittäminen, elinkeinopohjan monipuolistaminen, yrittäjyyden edistäminen	Yritystoimipaikkojen lkm	+ 1
	Perustetut yritykset (netto)	+ 3 uutta yritystä
	luovutetut teollisuustontit	+ 2
	Työllisen työvoiman määrä	+ 1 kpl
	Työpaikkojen lukumäärä	+ 10 kpl
	Uusien yritysten huomioiminen	Lähestytään yrityksiä Tervetuloa-kirjeellä
	yritystoimintaa edistävät hankkeet	Ollinmäki-strategian toimeenpano
Yritysyhteistyö	Yritystapahtumat ja -vierailut, ohjaus ja neuvonta, koulutus, yhteistyö yrittäjäjärjestön ja elinkeinoelämän vaikuttajien kanssa, seutukunnallinen yhteistyö, yrittäjätuettavuus	yrittäjätuettavuuskysely
Yritys- ja kehittämistuet ja hankerahat	Nousevan Rannikkoseutu, ELY-keskus, Business Finland ja muut tuet	tukimäärä pysyy samassa tai on nouseva
Kunnan markkinointi tuleville asukkaille ym.	luovutetut okt-tontit	+5
Markkinointityöryhmä: Kunnan elinvoimatapahtumat, uusien tapahtumien luominen, sosiaalinen media, kunnan positiivinen näkyvyys ja houkuttelevuus	Osallistutaan kunnan tapahtumiin ja niiden kehittämiseen aktiivisesti	4 tapahtumaa, jossa aktiivisesti mukana tai järjestäjänä
	markkinoinnin suunnittelu	uusi markkinointisuunnitelma ja -toteuttamisohjelma uusien asukkaiden ilta

	ylläpidetään ja tuotetaan kuntamarkkinointimateriaalia mediaan	esitteet ja ilmoitukset, mainokset
--	--	------------------------------------

KÄYTTÖTALOUS	<i>Tilinp.</i> 2022	<i>Ed.budj</i> 2023	<i>Budj.</i> 2024	<i>TS2</i> 2025	<i>TS3</i> 2026
TOIMINTATUOTOT	67 410	209 000	245 000	249 900	254 900
TOIMINTAKULUT	-284 325	-704 450	-803 890	-819 980	-836 370
TOIMINTAKATE	-216 915	-495 450	-558 890	-570 080	-581 470
POISTOT JA ARVONALENT.	-34 567	-34 900	-34 560	-820	-820
LASKENNALLISET ERÄT	-12 963	-17 250	-20 670	-21 080	-21 500
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-264 445	-547 600	-614 120	-591 980	-603 790

Tulosalue: **ASUNTO-, KAAVOITUS- JA MAAPOLITIIKKA

Henkilöstö	1.1.2024		1.1.2025	
	<i>vakinainen</i>	<i>tilapäinen</i>	<i>vakinainen</i>	<i>tilapäinen</i>
kaavoitusarkkitehti	1		1	
Yhteensä	1	0	1	0

Asunto-, kaavoitus- ja maapolitiikan tulosalue on jaettu seuraaviin tulosityksiköihin:

- *asunnot*
- *kaavoitus*
- *maapolitiikka*

Valtuusto on kokouksessaan 21.10.2015 § 108 hyväksynyt Pyhäjoen kunnan asuntopoliittisen strategian 2020. Valmistellaan asunnonhankintaohjelma vuosille 2024–2030.

Asuntokäytöstä poistuneet rakennukset puretaan.

Kunnanhallituksen perustama **asuntotoimikunta** kokoontuu noin kerran kuukaudessa.

Kunnanhallitus johtaa hallintosäännön mukaan yleis- ja asemakaavojen valmistelua ja kunnan maa- ja tonttipolitiikan valmistelua apunaan **kaavatoimikunta**. Kaavatoimikunnalle asiat valmistelee kaavoitusarkkitehti.

Toteutetaan valtuuston 31.1.2018 hyväksymää maankäyttöstrategiaa ja toteuttamisohjelmaa 2035.

Pyhäjoen kunnalla ja Metsänhoitoyhdistys Pyhä-Kala ry:llä on metsäpalvelusopimus metsien ja taimikoiden hoidosta ja vuosittaisen metsänmyynnin kilpailuttamisesta.

Toiminnalliset tavoitteet	Mittari	Tavoite
	Asuntojen vuokraus	Täyttöaste vähintään 90 %

	Asuntopoliittisen strategian toteuttaminen	Huonokuntoisista kiinteistöistä luovutaan strategian mukaisesti
	Metsän myynti	Hoidetaan päivitetyn metsänhoitosuunnitelman mukaisesti
Taloudelliset tavoitteet	Mittari	Tavoite
	Vuokratulot / menot ja poistot	Vuokratulot kattavat menot ja poistot

KÄYTTÖTALOUS	<i>Tilinp.</i> 2022	<i>Ed.budj</i> 2023	<i>Budj.</i> 2024	<i>TS2</i> 2025	<i>TS3</i> 2026
TOIMINTATUOTOT	462 855	387 340	362 600	369 850	377 240
TOIMINTAKULUT	-494 861	-527 080	-557 260	-517 440	-527 780
TOIMINTAKATE	-32 006	-139 740	-194 660	-147 590	-150 540
POISTOT JA ARVONALENT.	-53 486	-11 490	-27 780	-10 120	-10 120
LASKENNALLISET ERÄT	-11 644	-10 270	-12 270	-12 520	-12 730
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-97 136	-161 500	-234 710	-170 230	-173 390

Tulosalue: **SOSIAALI- JA TERVEYSPALVELUT

Sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen järjestämisvastuu siirtyi hyvinvointialueille 1.1.2023.

KÄYTTÖTALOUS	<i>Tilinp.</i> 2022	<i>Ed.budj</i> 2023	<i>Budj.</i> 2024	<i>TS2</i> 2025	<i>TS3</i> 2026
TOIMINTAKULUT	-12 503 208				
TOIMINTAKATE	-12 503 208	0	0	0	0
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-12 503 208	0	0	0	0

Tulosalue: **YMPÄRISTÖTERVEYDENHUOLTO

Kalajoen kaupungin isännöimään ympäristöterveydenhuollon yhteistoiminta-alueeseen kuuluvat Raahen ja Kalajoen kaupungit sekä Siikajoen, Pyhäjoen ja Merijärven kunnat.

KÄYTTÖTALOUS	<i>Tilinp.</i> 2022	<i>Ed.budj</i> 2023	<i>Budj.</i> 2024	<i>TS2</i> 2025	<i>TS3</i> 2026
TOIMINTAKULUT	-78 975	-87 300	-89 000	-90 780	-92 600
TOIMINTAKATE	-78 975	-87 300	-89 000	-90 780	-92 600
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-78 975	-87 300	-89 000	-90 780	-92 600

Tulosalue: **MUUT SOSIAALI- JA TERVEYSPALVELUT

Muihin sosiaali- ja terveyspalveluihin aiemmin varattu ns. haikararaha on siirretty vuoden 2023 talousarviosta lähtien muuhun yleishallintoon.

KÄYTTÖTALOUS	<i>Tilinp.</i> 2022	<i>Ed.budj</i> 2023	<i>Budj.</i> 2024	<i>TS2</i> 2025	<i>TS3</i> 2026
TOIMINTAKULUT	-186 676				
TOIMINTAKATE	-186 676	0	0	0	0
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-186 676	0	0	0	0

Päivästualue: Hallinto- ja elinkeinopalvelut

KÄYTTÖTALOUS	<i>Tilinp.</i> 2022	<i>Ed.budj</i> 2023	<i>Budj.</i> 2024	<i>TS2</i> 2025	<i>TS3</i> 2026
TOIMINTATUOTOT	817 234	821 080	867 620	884 980	902 690
TOIMINTAKULUT	-15 770 218	-3 201 190	-3 576 520	-3 879 960	-3 957 540
TOIMINTAKATE	-14 952 983	-2 380 110	-2 708 900	-2 994 980	-3 054 850
POISTOT JA ARVONALENT.	-963 824	-195 190	-119 340	-70 730	-70 730
LASKENNALLISET ERÄT	647 161	514 850	603 260	615 290	627 630
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-15 269 646	-2 060 450	-2 224 980	-2 450 420	-2 497 950

Sivistyslautakunta**Päivästualue: Sivistyspalvelut****Toiminta- ja palveluajatus**

Sivistyslautakunnan tehtävänä on johtaa kunnan opetus-, kulttuuri- ja vapaa-ai-katointa ja vastata palvelujen järjestämiseen liittyvistä tehtävistä varhaiskasvatuk-sen, esiopetuksen, perusopetuksen, lukiokoulutuksen, vapaan sivistystyön, taiteen perusopetuksen, kirjastopalvelujen, kulttuuripalvelujen, liikuntapalvelujen sekä nuorisotyön osalta laadukkaalla, kustannustehokkaalla ja samalla terveitä elinta-poja edistävällä tavalla.

Palvelualueen keskeiset tavoitteet**Tulosalue: **SIVISTYSTOIMEN HALLINTO**

Henkilöstö	1.1.2024		1.1.2025	
	<i>vakainainen</i>	<i>tilapäinen</i>	<i>vakainainen</i>	<i>tilapäinen</i>
sivistystoimenjohtaja	1			
sivistysjohtaja	1		1	
Yhteensä	2*	-	1	-

- tammikuun 2024 ajan

Toiminta järjestetään pääosin edellisvuoden tapaan. Koulutoimiston toimistosih-
teeri kuuluu Hallinto- ja talouspalveluiden kustannuspaikalle ja laskutetaan sisäi-
sesti (0,4 htv). Sivistystoimen hallinnossa on yksi vakinainen henkilö (80 %).

Hallinnon kustannukset vyörytetään laskennallisina erinä sivistyspalveluiden eri tu-
losalueille.

Toiminnalliset tavoitteet	Mittari	Tavoite
Asiakastyytyväisyys	Arviointikysely opettajille	Vähintään hyvällä tasolla (koulu- arvosanalla > 8)

KÄYTTÖTALOUS	Tilinp. 2022	Ed.budj 2023	Budj. 2024	TS2 2025	TS3 2026
TOIMINTAKULUT	-122 126	-114 520	-120 600	-123 020	-125 490
TOIMINTAKATE	-122 126	-114 520	-120 600	-123 020	-125 490
LASKENNALLISET ERÄT	122 126	114 520	120 600	123 020	125 490
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	0	0	0	0	0

Tulosalue: ****VARHAISKASVATUS**

Henkilöstö	1.1.2024		1.1.2025	
	vakinainen	tilapäinen	vakinainen	tilapäinen
varhaiskasvatusjohtaja	1		1	
päiväkodin apulaisjohtaja	2		2	
varhaiskasvatuksen opettaja	1		1	
lastenhoitaja	13	1	13	
perhepäivähoitaja	6	2	6	1
Yhteensä	23	3	23	1

- henkilöstöjärjestelyt yllä olevassa taulukossa kuvatulla tavalla edellyttävät neljän per-
hepäivähoitajan vakanssin muuttamista lastenhoitajan vakansseiksi.

Varhaiskasvatuksen tulosalue sisältää seuraavat kustannuspaikat:

- *varhaiskasvatuksen hallinto*
- *Kivitasku*
- *Parhalahden päiväkot*
- *likkala*
- *Vekkula I*
- *Vekkula II*
- *lasten kodinhoidon tuki*
- *leikkitoiminta*

Varhaiskasvatuksen tehtävänä on tarjota laadukasta ja perheiden tarpeita vas-
taavaa varhaiskasvatusta. Osa varhaiskasvatusta on esiopetus, joka kuitenkin
tässä käsitellään omana tulosalueenaan.

Arvio vuonna 2024 toteutuvista hoitopäivistä yksiköittäin:

• Kivitasku	4 200
• Parhalahden päiväkot	4 900
• liikkala	1 670
• Vekkula	3 000
• Pikkuvekkula	1 300
• Perhepäivähoito kotona	430
• yhteensä	15 500

Toiminnalliset tavoitteet	Mittari	Tavoite
Vaikuttavuus		
Laadukas varhaiskasvatus	Arviointikysely	Vähintään hyvällä tasolla (kouluarvosana > 8)
Varhaiskasvatuspalveluiden saatavuus ja vastaavuus perheiden tarpeisiin	Arviointikysely	Perheet ovat tyytyväisiä palvelun saatavuuteen (kouluarvosana > 8)
Prosessit ja rakenteet		
Kodin ja varhaiskasvatuksen yhteistyön toimivuus	Arviointikysely	Koetaan olevan hyvällä tasolla (kouluarvosana > 8)
Kansainvälisyyden huomioi- nen ja toiminnan kulttuurinen moninaisuus	Arviointikysely	Koetaan toimivaksi (kouluarvosana > 8)
Palveluprosessien kehittämi- nen	Arviointikysely	Varhaiskasvatuksen toiminnan- ohjausjärjestelmä koetaan toimi- vaksi
Työhyvinvointi	Arviointikysely	Vähintään hyvällä tasolla (koulu- arvosana > 8)
Yhteiset tapahtumat		Vähintään 2 tapahtumaa
Henkilöstösuunnitelma ulot- tuen vuoteen 2030		Laadittu vuonna 2024

Taloudelliset tavoitteet	Mittari	Tavoite
Kustannusten hallinta	Kustannukset/hoitopäivä	Kivitasku < 130 € Parhalahden päiväkot < 76 € liikkala < 111 € Vekkula I < 63 € Vekkula II < 96 € Perhepäivähoito < 87 € Kaikki < 106 €

KÄYTTÖTALOUS	<i>Tilinp.</i> 2022	<i>Ed.budj</i> 2023	<i>Budj.</i> 2024	<i>TS2</i> 2025	<i>TS3</i> 2026
TOIMINTATUOTOT	166 474		33 500	34 170	34 850
TOIMINTAKULUT	-1 653 413	-1 635 110	-1 739 580	-1 774 340	-1 809 800
TOIMINTAKATE	-1 486 939	-1 635 110	-1 706 080	-1 740 170	-1 774 950
POISTOT JA ARVONALENT	-376	-190	-50		
LASKENNALLISET ERÄT	-110 192	-112 570	-106 190	-108 330	-110 470
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-1 597 508	-1 747 870	-1 812 320	-1 848 500	-1 885 420

Tulosalue: **ESIOPETUS

Henkilöstö	1.1.2024		1.1.2025	
	<i>vakinaisen</i>	<i>tilapäinen</i>	<i>vakinaisen</i>	<i>tilapäinen</i>
esikoulunopettaja	2		2	
koulunkäynninohjaaja	2	1		
Yhteensä	4	1	2	-

Lukuvuonna 2024–2025 esiopetusta järjestetään kahdessa paikassa, Yppärin kou-
lulla sekä Parhalahden päiväkotiesikoulussa.

Esiopetuksen tulosalueella toimii kaksi esikoulunopettajaa sekä kevätkauden
2024 ajan kolme koulunkäynninohjaaja yhteensä noin yhden htv:n työpanoksen
verran.

Toiminnalliset tavoitteet	Mittari	Tavoite
Laadukas opetus	Arviointikysely	Vähintään hyvällä tasolla (kouluar- vosanalla > 8)
Taloudelliset tavoitteet	Mittari	Tavoite
Kustannusten hallinta	Kustannukset/oppilas	< 14 325 €

KÄYTTÖTALOUS	<i>Tilinp.</i> 2022	<i>Ed.budj</i> 2023	<i>Budj.</i> 2024	<i>TS2</i> 2025	<i>TS3</i> 2026
TOIMINTATUOTOT	1 348				
TOIMINTAKULUT	-280 399	-304 820	-286 130	-291 860	-297 700
TOIMINTAKATE	-279 051	-304 820	-286 130	-291 860	-297 700
LASKENNALLISET ERÄT	-12 771	-18 810	-21 700	-22 130	-22 570
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-291 822	-323 630	-307 830	-313 990	-320 270

Tulosalue: **PERUSOPETUS

Henkilöstö	1.1.2024		1.1.2025	
	vakinainen	tilapäinen	vakinainen	tilapäinen
rehtori	1		1	
lehtori	7		7	
tuntiopettaja	3	1*	3	1*
luokanopettaja	11	1	11	
eritysluokanopettaja	3	2	3	2
erityisopettaja	3		3	
koulunkäynninohjaaja	14	2	16	
koulusihteeri	1		1	
Yhteensä	43	6	45	3

- sivutoiminen

Perusopetuksen tulosalue sisältää seuraavat kustannuspaikat:

- Saaren koulu
- Yppärin koulu
- koulujen yhteiset

Vuonna 2024 perusopetuksessa on käynnissä seuraavat hankkeet:

- Akkreditointihanke KA121-SCH (Yhteinen Lukion kanssa)
- Valtion erityisavustus varhaiskasvatukseen ja esi- ja perusopetukseen koronaepidemian (COVID-19) vaikutusten tasoittamiseksi kevätlukukauden 2024 ajan ja jatkuu mahdollisesti edelleen uutena hankkeena

Toiminnalliset tavoitteet	Mittari	Tavoite
Vaikuttavuus		
Laadukas opetus	Arviointikysely	Vähintään hyvällä tasolla (kouluarvosanalla > 8)
Prosessit ja rakenteet		
Kodin ja koulun yhteistyön toimivuus	Arviointikysely	Koetaan vähintään hyväksi (kouluarvosana vähintään > 8)
Työhyvinvointi	Arviointikysely	Koetaan vähintään hyväksi (kouluarvosana vähintään > 8)
Osaaminen		
Henkilöstön ammattitaito	Pätevien opettajien osuus	> 90 %
Taloudelliset tavoitteet	Mittari	Tavoite
Kustannusten hallinta	Kustannukset/oppilas	Yppärin koulu* < 10 574 € Saaren koulu* < 13 090 € Perusopetus yhteensä < 12 975 €

- eivät sisällä kuljetuskustannuksia

KÄYTTÖTALOUS	<i>Tilinp.</i> 2022	<i>Ed.budj</i> 2023	<i>Budj.</i> 2024	<i>TS2</i> 2025	<i>TS3</i> 2026
TOIMINTATUOTOT	346 195	113 500	194 860	198 760	202 730
TOIMINTAKULUT	-4 655 361	-4 078 750	-4 593 600	-4 685 490	-4 779 200
TOIMINTAKATE	-4 309 166	-3 965 250	-4 398 740	-4 486 730	-4 576 470
POISTOT JA ARVONALENT	-3 873	-37 000	-53 000	-53 000	-53 000
LASKENNALLISET ERÄT	-244 824	-277 370	-351 220	-358 230	-365 410
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-4 557 864	-4 279 620	-4 802 960	-4 897 960	-4 994 880

Tulosalue: **LUKIOKOULUTUS

Henkilöstö	1.1.2024		1.1.2025	
	<i>vakainainen</i>	<i>tilapäinen</i>	<i>vakainainen</i>	<i>tilapäinen</i>
rehtori	1		1	
lehtori	5		5	
tuntiopettaja	2		2	
opinto-ohjaaja	1**		1**	
koulusihteeri	1*		1*	
Yhteensä	10	-	10	-

* työskentelee osin Pyhäjoki Data Oy:lle laskutuksella

** 40 % resurssista perusopetuksessa

Lukiokoulutuksessa kansainvälisiin hankkeisiin hakeudutaan aktiivisesti. Vuoden 2024 aikana lukio toteuttaa Erasmus akkreditointihankkeen KA121-SCH (Yhteinen Saaren koulun kanssa) kautta useita yhteistyöprojekteja Eurooppaan. Haettu hankerahoitus kasvaa noin kolmanneksen vuoteen 2023 nähden.

Lisäksi lukio jatkaa ainakin vuoden 2024 kevääseen hanketta Tukitoimia Pyhäjoen lukiolla valtion erityisavustuksella lukiokoulutuksen järjestäjille koronaepidemian vaikutusten tasoittamiseksi vuosille 2021–2023.

Toiminnalliset tavoitteet	Mittari	Tavoite
Vaikuttavuus		
Laadukas opetus	Arviointikysely	Vähintään hyvällä tasolla (kouluarvosanalla > 8)
Yrittäjyystoimintamallin toimivuus ja kehittyminen	Arviointikysely	Mallin koetaan olevan toimiva ja kehittyvä (kouluarvosana vähintään > 8)
Kansainvälistyminen	Oppilaiden osallistuminen kv. toimintaan	Vähintään puolella oppilaista kv. kontakti
Osaaminen		
Henkilöstön ammattitaito	Pätevien opettajien osuus	> 90 %
Taloudelliset tavoitteet	Mittari	Tavoite
Kustannusten hallinta	Kustannukset/oppilas	< 16 210 €

KÄYTTÖTALOUS	<i>Tilinp.</i> 2022	<i>Ed.budj</i> 2023	<i>Budj.</i> 2024	<i>TS2</i> 2025	<i>TS3</i> 2026
TOIMINTATUOTOT	169 976	116 000	95 000	96 900	98 840
TOIMINTAKULUT	-1 385 024	-1 378 510	-1 424 430	-1 452 910	-1 481 960
TOIMINTAKATE	-1 215 049	-1 262 510	-1 329 430	-1 356 010	-1 383 120
POISTOT JA ARVONALENT.	-11 442	-7 920	-7 930		
LASKENNALLISET ERÄT	-94 416	-63 840	-68 590	-69 960	-71 360
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-1 320 907	-1 334 270	-1 405 950	-1 425 970	-1 454 480

Tulosalue: **VAPAA SIVISTYSTYÖ

Vapaan sivistystyön palvelut ostetaan Raahen opistolta.

Toiminnalliset tavoitteet	Mittari	Tavoite
Vaikuttavuus, resurssien hallinta	Toimintatilastot	Osallistuminen ja resursointi vuoden 2023 tasolla
Taloudelliset tavoitteet	Mittari	Tavoite
Kustannusten hallinta	Kustannukset/opetustunti	< 20 €
	Kustannukset/asukas	< 10 €

KÄYTTÖTALOUS	<i>Tilinp.</i> 2022	<i>Ed.budj</i> 2023	<i>Budj.</i> 2024	<i>TS2</i> 2025	<i>TS3</i> 2026
TOIMINTAKULUT	-26 381	-30 500	-30 500	-31 110	-31 730
TOIMINTAKATE	-26 381	-30 500	-30 500	-31 110	-31 730
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-26 381	-30 500	-30 500	-31 110	-31 730

Tulosalue: **TAITEEN PERUSOPETUS

Taiteen perusopetuksen palvelut ostetaan Ylivieskan seudun musiikkiopistolta.

Toiminnalliset tavoitteet	Mittari	Tavoite
Vaikuttavuus, resurssien hallinta	Toimintatilastot	Osallistuminen ja resursointi vuoden 2023 tasolla
Taloudelliset tavoitteet	Mittari	Tavoite
Kustannusten hallinta	Kustannukset/viikkotunti	< 1 090 €
	Kustannukset/oppilas	< 1 470 €
	Kustannukset/asukas	< 17 €

KÄYTTÖTALOUS	<i>Tilinp.</i> 2022	<i>Ed.budj</i> 2023	<i>Budj.</i> 2024	<i>TS2</i> 2025	<i>TS3</i> 2026
TOIMINTAKULUT	-44 396	-48 000	-50 000	-51 000	-52 020
TOIMINTAKATE	-44 396	-48 000	-50 000	-51 000	-52 020
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-44 396	-48 000	-50 000	-51 000	-52 020

Tulosalue: **KIRJASTO- JA KULTTUURITOIMI

Henkilöstö	1.1.2024		1.1.2025	
	<i>vakinainen</i>	<i>tilapäinen</i>	<i>vakinainen</i>	<i>tilapäinen</i>
kirjasto- ja kulttuurijohtaja	1		1	
kirjastovirkailija	3		3	
Yhteensä	4	-	4	-

Kirjasto- ja kulttuuritoimen tulosalue sisältää seuraavat kustannuspaikat:

- kirjasto
- museo
- kulttuuritoimi

Kirjasto- ja kulttuuritoimeaa määrittää laki yleisistä kirjastoista ja laki kuntien kulttuuritoimesta. Kirjasto- ja kulttuuritoimi pyrkii tuloskaudella 2024 toimimaan yhteisöllisesti ja tuomaan esille entistä vahvemmin tehtävää demokratian alustana. Oma-toimikirjasto pyritään saamaan toimintaan.

Kulttuuritoimi jatkaa kulttuuriavustusten jakamista yhdistyksille ja yksityisille avoimien tilaisuuksien järjestämiseen tai taiteen tekemiseen.

Pyhäjoen kunta on ilmoittautunut Oulu2026 Euroopan kulttuurikaupunki toteutukseen, jota koskevat toimenpiteet ovat alkaneet osin jo vuonna 2023 ja jatkuvat vuoteen 2026 saakka.

Toiminnalliset tavoitteet	Mittari	Tavoite
Kirjasto- ja kulttuuritoimi tavoittaa kuntalaiset laadukkaasti.	Kulttuuritoimen tapahtumia Kulttuuritoimen tapahtumissa kävijöitä Kirjaston tapahtumien ja käyttäjäkoulutuksien kävijät	24 tapahtumaa 2 500 2 500
Museon kehittäminen	Museonäyttelyt Rakennusten kunnossapito	1-2 uudistettua näyttelyä / vuosi 1-2 rakennuksessa kunnostustöitä / vuosi
Kirjaston, kulttuuritoimen ja museon demokratiatapahtumat	Lukumäärä, osallistujamäärä, palaute	1 000 osallistujaa

Osaaminen		
Kirjaston koulutuspäivät	Päivien määrä	OKM:n suosittelema 6 henkilötyöpäivä / henkilötyövuotta
Taloudelliset tavoitteet	Mittari	Tavoite
Toiminnan taloudellinen järjestäminen	Kirjaston kustannukset/asukas	< 93 €

KÄYTTÖTALOUS	<i>Tilinp.</i> 2022	<i>Ed.budj</i> 2023	<i>Budj.</i> 2024	<i>TS2</i> 2025	<i>TS3</i> 2026
TOIMINTATUOTOT	30 523	8 000	2 000	2 040	2 080
TOIMINTAKULUT	-386 616	-360 340	-367 950	-375 320	-382 820
TOIMINTAKATE	-356 093	-352 340	-365 950	-373 280	-380 740
LASKENNALLISET ERÄT	-30 954	-27 320	-35 220	-35 930	-36 650
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-387 047	-379 660	-401 170	-409 210	-417 390

Tulosalue: ****VAPAA-AIKATOIMI**

Henkilöstö	1.1.2024		1.1.2025	
	<i>vakinainen</i>	<i>tilapäinen</i>	<i>vakinainen</i>	<i>tilapäinen</i>
nuorisohjaaja	1		1	
liikunnanohjaaja	1		1	
Yhteensä	2	-	2	-

Vapaa-aikatoimen kustannuspaikat ovat:

- *liikuntatoimi*
- *nuorisotoimi*
- *nuorisovaltuusto*

Vapaa-aikatoimi toimii aktiivisesti kuntalaisten hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi.

Liikuntapalveluita tarjotaan yhteistyössä eri yhdistysten ja yritysten kanssa järjestämällä liikuntakerhoja, tapahtumia, retkiä ja ostopalveluilla. Sisä- ja ulkoliikuntapaikkojen tilavarauksia hallinnoidaan sähköisellä online-kalenterilla Julius-varausjärjestelmässä ja liikuntatilojen kulunvalvontaa sähköisellä polettijärjestelmällä.

Nuorisotyön tehtävänä on tukea lasten ja nuorten kasvua ja kehitystä, luoda yhteisöllisyyttä ja tarjota osallisuuden kokemuksia yhdenvertaisessa toiminnassa. Toimintamuotoina ovat nuorisotilatoiminta, Pyhäjoen Nuorisovaltuusto (Nuva), nuorisotiedotus, järjestötyö, ehkäisevä päihdetyö (mm. valistustyö kouluilla, vanhempainillat), Etsivä nuorisotyö yhteistyössä Raahen Satelliitin kanssa sekä muut paikallisiin tarpeisiin soveltuvat toimintamuodot. Nuorisotoimi järjestää leirejä, retkiä, kursseja ja tapahtumia yhteistyössä alueen kuntien, järjestöjen ja seurakunnan kanssa ja kehittää ajanmukaisia työmenetelmiä verkostoissa.

Toiminnalliset tavoitteet	Mittari	Tavoite
Nuorisotoimi		
Toiminnan aktiivisuus	Toimintatapahtumaselosteet (retket, leirit, kurssit yms.)	Vähintään 10 kpl/vuosi
	Toimintatilastot	Kerätään tilastoja uudella noDU -järjestelmällä nuorisolaikun palveluiden käyttäjien sekä nuorisotilan ja liikuntapaikkojen varaajien määräästä
	Nuorisovaltuuston aktiivisuus	Määrä pysyy vähintään edellisen vuoden tasolla. Nuorisovaltuuston jäsenien osallistumisaktiivisuus kokouksiin on 80 %
Liikuntatoimi		
Toiminnan aktiivisuus	Ohjattujen liikuntaryhmien järjestäminen eri ikäryhmille	Säilyy vähintään vuoden 2023 tasolla
	Liikuntaneuvontaan osallistuneiden lukumäärä	Säilyy vähintään vuoden 2023 tasolla
Osaaminen	Koulutuspäivät	2 koulutustilaisuutta vuodessa / htv
Asiakastyytyväisyys	Sähköinen asiakastyytyväisyyskysely	Vähintään hyvällä tasolla (arvosana > 8)
Taloudelliset tavoitteet		
Kustannusten hallinta	Mittari	Tavoite
	Nuorisotoimen kustannukset/ alle 29-vuotias kuntalainen	< 93 €

KÄYTTÖTALOUS	<i>Tilinp.</i> 2022	<i>Ed.budj</i> 2023	<i>Budj.</i> 2024	<i>TS2</i> 2025	<i>TS3</i> 2026
TOIMINTATUOTOT	20 805	40 000	40 460	41 270	42 090
TOIMINTAKULUT	-529 936	-503 960	-505 170	-515 300	-525 580
TOIMINTAKATE	-509 130	-463 960	-464 710	-474 030	-483 490
POISTOT JA ARVONALENT.		-7 000	-7 000	-7 000	-7 000
LASKENNALLISET ERÄT	-11 744	-20 480	-22 510	-22 960	-23 420
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-520 875	-491 440	-494 220	-503 990	-513 910

Päävastuualue: Sivistyspalvelut

KÄYTTÖTALOUS	<i>Tilinp.</i> 2022	<i>Ed.budj</i> 2023	<i>Budj.</i> 2024	<i>TS2</i> 2025	<i>TS3</i> 2026
TOIMINTATUOTOT	735 320	277 500	365 820	373 140	380 590
TOIMINTAKULUT	-9 083 651	-8 454 510	-9 117 960	-9 300 350	-9 486 300
TOIMINTAKATE	-8 348 331	-8 177 010	-8 752 140	-8 927 210	-9 105 710
POISTOT JA ARVONALENT.	-15 691	-52 110	-67 980	-60 000	-60 000
LASKENNALLISET ERÄT	-382 776	-405 870	-484 830	-494 520	-504 390
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-8 746 799	-8 634 990	-9 304 950	-9 481 730	-9 670 100

Tekninen lautakunta
Päävastuualue: Tekniset palvelut
TOIMINTA- JA PALVELUAJATUS

Teknisten palveluiden tehtävänä on tarjota kustannustehokkaasti kuntalaisille ja heitä palveleville hallintokunnille ja yhteistyötahoille asianmukaiset ja riittävät toimitilat oheispalveluineen, liikenneväylät ja virkistysalueet sekä hyvin toimivat rakennusvalvonnan ja ympäristönsuojelun viranomaispalvelut.

Teknisten palveluiden vastuulle kuuluvat tehtävät on esitetty vastuualueiden kuvausten yhteydessä. Tulosalueita ja tilivelvollisia ovat:

- Tekninen hallinto tekninen johtaja
- Liikennealueet kiinteistöpäällikkö
- Kiinteistöt kiinteistöpäällikkö
- Rakennus- ja ympäristönvalvonta johtava rakennustarkastaja
- Puistot ja muut yleiset alueet kiinteistöpäällikkö
- Lämpölaitos lämpölaitosjohtaja/projekti-insinööri

Tulosalue: **TEKNINEN HALLINTO

Henkilöstö	1.1.2024		1.1.2025	
	<i>vakainainen</i>	<i>tilapäinen</i>	<i>vakainainen</i>	<i>tilapäinen</i>
tekninen johtaja	1		1	
kiinteistöpäällikkö	1		1	
projekti-insinööri	1		1	
Yhteensä	3	-	3	-

Teknisen hallinnon tulosalueelle kuuluu osaston johtaminen, lautakuntatyöskentely, organisaation ja toiminnan kehittäminen sekä resursointi käytettävissä olevin vakanssein ja määrärahoihin.

Investointien suunnitteluttamisen ja toteuttamisen organisointi ja johtaminen kuuluvat teknisen hallinnon vastuulle hallintosäännössä ja talousarviossa sovitun mukaisesti.

Hallinnon kustannuksiin kuuluu teknisen johtajan lisäksi 50 % kiinteistöpäällikön ja 90 % projekti-insinöörin palkat. Osa palkkakustannuksista aktivoidaan investointikohteille. Sisäisiin kustannuksiin on budjetoitu osa lupasihteerin sisäisistä kustannuksista.

Hallinnon kustannukset on vuodesta 2022 eteenpäin vyörytetty talousraportoinnin yhteydessä laskennallisina erinä teknisten palveluiden eri tulosalueille.

Toiminnalliset tavoitteet	Mittari	Tavoite
Investointihankkeiden läpivienti	Työmaakokousten pöytäkirjat ja tarvittavat päätökset	KVR-hankkeiden rakennuttaminen ja valvonta toteutetaan laadukkaasti
Taloudelliset tavoitteet	Mittari	Tavoite
Investoinnit toteutetaan kustannustehokkaasti ja ammattimaisesti	Kilpailutettavien urakoiden kustannukset pysyvät hallussa	Lisä- ja muutostyökustannukset keskimäärin < 6 %

KÄYTTÖTALOUS	Tilinp. 2022	Ed.budj 2023	Budj. 2024	TS2 2025	TS3 2026
TOIMINTATUOTOT	15 060	15 000	15 000	15 300	15 600
TOIMINTAKULUT	-197 557	-224 380	-232 850	-237 520	-242 270
TOIMINTAKATE	-182 497	-209 380	-217 850	-222 220	-226 670
LASKENNALLISET ERÄT	182 497	209 380	217 850	222 220	226 670
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	0	0	0	0	0

Tulosalue: ****LIIKENNEALUEET**

Kadut

Tekniset palvelut vastaa asemakaava-alueella katujen ja kevyen liikenteen väylien kunnossapidosta ja hoidosta pääosin ostopalveluja käyttäen.

Talvikunnossapitosopimukset ovat voimassa talvikausille 2023–2024. Määrärahavaraukset tie- ja katusähköihin ovat vuodelle 2024 70.000 euroa (-16 %) ja muuhun katujen kunnossapitoon n. 145.000 euroa (+5 %). Sähkön markkinahinnan oletetaan pysyvän alemmalla tasolla edellisvuoteen verraten ja alentavan sähkömenoja. Muut katujen kunnossapitomenot ovat kasvussa.

Katu- ja tievalojen polttoajan lyhentämistä jatketaan edellisvuoden tapaan sähkökulujen pienentämiseksi. Katujen lisäksi kunnan vastuulla on tievalaistusta yleisten ja yksityisteiden varsilla. Näiden osuus sähkökustannuksista on noin 25 %. Valojen ohjaukseen on syksyllä 2022 hankittu järjestelmä, jolla polttoaikaa voidaan säätää tilannekohtaisesti ja tarkemmin kuin manuaalisella keskusohjauksella.

Yksityistiet

Vuonna 2024 määrärahavaraus tieavustuksiin on yhteensä 203.000 euroa. Määrärahaan sisältyy 40.000 € kesäkunnossapitoavustuksiin ja 103.000 talvikunnossapitoon tiekunnille ja talokohtaisille teille, sekä 60.000 € tilille 5851 harkinnanvaraisia yksityistiehankkeita ja avustettavien tiekuntien teiden raskaampia kunnostuksia varten. Avustettavat kohteet päätetään hakemusten perusteella teknisessä lautakunnassa.

Kustannuspaikalle varataan määrärahat myös kunnan maksuosuuksiin tiekunnille lukuun ottamatta tulvapenkereillä sijaitsevia teitä, joiden osuudet ovat Penkereiden kustannuspaikalla.

Talvikunnossapito:

Kunta kustantaa avustettavaksi hyväksytyin tien talvihoidon lumenpoiston osalta täysimääräisesti teknisen lautakunnan hyväksymän tuntihinnaston mukaisesti ja liukkaudentorjunnan (hiekoituksen) osalta puolet teknisen lautakunnan voimassa olevan päätöksen mukaisesti. Avustus maksetaan pääsääntöisesti tiekunnan toimittamaa laskua vastaan.

Kunta voi yksityisteiden talvihoidon osalta suorittaa maksun myös suoraan työn tekijälle laskua vastaan. Tie kuntien tulisi kuitenkin aina tarkastaa laskut ensin itse ennen niiden toimittamista kuntaan maksettavaksi. Meno kirjataan avustukseksi, eikä kunta ole työnsuorittajaan nähden sopimussuhteessa eikä tienpiittäjän roolissa.

Talvihoitoon hyväksyttävät työlajit ja muut periaatteet päätetään teknisessä lautakunnassa.

Kesäkunnossapito:

Yksityistiet (tie kunnat tai talokohtaisten teiden kiinteistönomistajat) maksavat kesäkunnossapitokustannukset ensin itse ja kunta myöntää toteutettua työtä ja maksettuja laskuja vastaan avustusta 60 %, mikäli tie on hyväksytty avustettavien luetteloon ja työt ovat avustuskelpoisia.

Hyväksyttävät työlajit ja muut periaatteet päätetään vuosittain keväällä teknisessä lautakunnassa hakuajan avaamisen ja kuuluttamisen yhteydessä.

Teknisessä lautakunnassa avustuskelpoisiksi hyväksytyjä yksityisteitä on 2024 vuoden alussa 46 kpl (noin 116 km) ja talokohtaisia teitä 74 kpl (noin 20 km).

Läjityspaikat:

Kunnan vastuulle ei kuulu varsinainen jätehuolto. Kunta kuitenkin voi täydentää kustannuksellaan sitä esimerkiksi huolehtimalla maatuviin piharoskien, kuten haravointijätteiden sekä hyötykäytettävien risujen ja oksien vastaanotosta.

Kunnalla tällainen alue on Tervanevalla, joka kunnostettiin vuonna 2022–2023. Tervanevalla voidaan täydentää Vestan lajittelupihan toimintoja, mutta käyttäjien tulee huolehtia, että sinne ei tuoda muita jätteitä.

Toiminnalliset tavoitteet	Mittari	Mittari
Kaavateiden kuntotaso ja käytettävyys säilyy kohtuullisella tasolla	Raportti tehdyistä peruskorjauksista	Peruskorjausten kohdentaminen tarkoituksenmukaisesti
Kunnossapitosopimukset laadittu tuleville kausille	Sopimukset voimassa talvelle 2024-2025	Urakoitsijoiden ja muiden työsuorittajien vastuut ja kustannustaso ovat tiedossa
Taloudelliset tavoitteet	Mittari	Tavoite
Kaavateiden kustannustaso pysyy hallinnassa	Toteutuma/km	Kustannukset ja poistot jäävät alle 16.500 €/km

KÄYTTÖTALOUS	Tilinp. 2022	Ed.budj 2023	Budj. 2024	TS2 2025	TS3 2026
TOIMINTATUOTOT	5 946				
TOIMINTAKULUT	-432 278	-451 150	-493 220	-503 080	-513 140
TOIMINTAKATE	-426 332	-451 150	-493 220	-503 080	-513 140
POISTOT JA ARVONALENT.	-294 817	-302 280	-318 850	-335 300	-335 300
LASKENNALLISET ERÄT	-30 446	-32 570	-36 930	-37 670	-38 420
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-751 595	-786 000	-849 000	-876 050	-886 860

Tulosalue: ****KIINTEISTÖT**

Henkilöstö	1.1.2024		1.1.2025	
	vakinainen	tilapäinen	vakinainen	tilapäinen
kiinteistöhoitaja	7*		7	
Yhteensä	7*	-	7	.

- vakansseja, joista yksi täyttämättä, täytetään 2024

Tulosalueella on seuraavat tulosityksiköt:

- Sivistystoimen kiinteistöt
- Sosiaalitoimen kiinteistöt
- Julkiset rakennukset
- Teollisuus- ja muut kiinteistöt
- Talonmiespalvelut

Tekniset palvelut vastaa kunnan ja kunnan asuntoyhtiön rakennuskannan ylläpidosta ja hoidosta.

Avoinna olevat kiinteistöhoitajien vakansseista toinen täytetään vuoden 2023 aikana ja toinen kevään 2024 aikana. Lämpölaitoksen ylläpito toteutetaan kiinteistöhoidon resurssein (n. 65 %) on. Nimetty hoitaja vaihtumassa.

Kiinteistöhoidon kokonaiskustannukset kohdistetaan rakennuksille ja sitä kautta vuokriin syksyllä 2022 tarkistettuun kiinteistöhoidon mitoitukseen perustuvan jaon mukaisesti.

Teknisten palveluiden varikon kustannukset kohdistetaan vuokrana kiinteistönhoitolle, remonttipalveluille, ulkoalueille ja liikennealueille. Kuntouttavan työtoiminnan tiloista on tehty 2023 vuokrasopimus hyvinvointialueen kanssa.

Aiemmin rakennuksille sisäisinä kohdistetut puhtaanapitokustannukset on budjetoitu ulkoisiin kustannuksiin inhouse -yhtiö PPE-Köökkin laskuttamana.

Sisäiset vuokrat ovat käytännössä vuosikustannusten kohdentamista käyttäjille ja ne pyritään arviomaan kiinteäksi koko vuodeksi. Tasausta ei ole tarkoitus tehdä, ellei ylitys tai alitus ole poikkeavan suuri. Sisäisiin vuokriin sisältyvät myös poistot. Omana työnä tehtävät remontit on arvioitu talousarviota laadittaessa kohteittain ja sisällytetty budjettiin.

Kouluhankkeen rakentamiskustannukset ovat kohdistuneet pääosin Kuntarahoitukselle, jonka kautta kustannuksiin tulee korkokannasta riippuen leasingmaksuja tilille 5900 n. 580.000 €. Kunnan omalle investointipaikalle kohdistettujen kustannusten poistot ovat noin 22.000 €. Kuntarahoitus laskuttaa myös maksamansa kiinteistöveron kunnalta ja se kohdistuu Saaren koulun kustannuspai- kalle (n. 56.000 €/vuosi).

Leasingmaksu on noussut vuoden 2023 budjetista n. 115.000 euroa.

Pirttikosken koulu on ollut vuokrattuna kyläyhdistykselle vuoden 2023 loppuun asti siten, että käyttökustannukset on maksanut kunta. Kunnanhallitus on päättänyt esittää Pirttikosken kyläyhdistykselle, että vuokrausta jatketaan vuoden 2024 loppuun.

Liikuntahalli on valmistunut alkuvuodesta 2023. Liikuntahallin käyttökustannukset ja poistot on arvioitu olevan vuonna 2024 kokonaisuudessaan noin 200.000 €. Poistot ovat tästä summasta 30 vuoden poistoajalla noin 86.000 €.

Koulun kampusalueen talvihoitotyöt ovat haastavia ja siihen tullaan varautumaan mm. vuokraamalla pieni lumityökone. Kokemusten perusteella päätetään oman koneen hankinnasta.

Viimeinen kunnan omistamista vuokrarivitaloista (Vanhatie 80d) puretaan vuonna 2024.

Jokikartanon ja palveluasuntojen sekä terveysaseman vuokrasopimukset Poh- teen kanssa ovat voimassa. Samoin paloasemasta on voimassa oleva vuokra- sopimus.

Toiminnalliset tavoitteet	Mittari	Tavoite
Uusi kiinteistöhoitojärjestelmä on aktiivikäytössä	Huoltokalenteri ja palvelupyynnöt toimivat BEM:n kautta	Kiinteistöjen huolto on järjestelmällistä ja vikailmoitukset ja palvelupyynnöt tulevat sen kautta
Laadukkaat kiinteistöhoitopalvelut	Asiakastyytyväisyyskyselystä saadut palautteet	Kyselyyn osallistuneista tyytyväisiä > 80 %

Taloudelliset tavoitteet	Mittari	Tavoite
Tulosalueen toimintamenot pysyvät budjetissa	Toimintamenot (sisäiset ja ulkoiset)	< -2.575.000 €

KÄYTTÖTALOUS	Tilinp. 2022	Ed.budj 2023	Budj. 2024	TS2 2025	TS3 2026
TOIMINTATUOTOT	3 231 913	3 167 040	3 285 170	3 350 870	3 417 820
TOIMINTAKULUT	-2 374 536	-2 470 440	-2 604 390	-2 656 420	-2 709 370
TOIMINTAKATE	857 377	696 600	680 780	694 450	708 450
POISTOT JA ARVONALENT.	-559 003	-478 300	-516 490	-512 490	-440 090
LASKENNALLISET ERÄT	-137 482	-196 890	-206 000	-210 090	-214 340
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	160 892	21 410	-41 710	-28 130	54 020

Tulosalue: ****RUOKA- JA PUHDISTUSPALVELUT**

Ruoka- ja puhdistuspalvelut siirtyvät liikkeenluovutuksella PPE Köökki Oy:lle, joka toimii kuntien ja hyvinvointialueen yhteisesti omistamana inhouse -yhtiönä. Yhtiö myy puhdistus- ja ateriapalveluita kunnalle.

KÄYTTÖTALOUS	Tilinp. 2022	Ed.budj 2023	Budj. 2024	TS2 2025	TS3 2026
TOIMINTATUOTOT	1 349 878				
TOIMINTAKULUT	-1 294 170				
TOIMINTAKATE	55 708	0	0	0	0
LASKENNALLISET ERÄT	-130 136				
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-74 429	0	0	0	0

Tulosalue: ****RAKENNUS- JA YMPÄRISTÖVALVONTA**

Henkilöstö	1.1.2024		1.1.2025	
	vakinainen	tilapäinen	vakinainen	tilapäinen
johtava rakennustark.	1		1	
ympäristösihteeri	1		1	
Yhteensä	2	-	2	-

Rakennusvalvonta hoitaa kunnan toimivaltaan kuuluvat viranomaistehtävät maankäyttö- ja rakennuslain, kunnan hallintosäännön ja teknisen lautakunnan delegointimääräysten mukaisesti.

Rakennusvalvonta opastaa ja valvoo laadukkaasti rakennuskannan, viihtyisän ympäristön syntymistä ja säilymistä, samalla se palvelee tasapuolisesti kaikkia kuntalaisia ja huolehtii yleisen edun huomioon ottamisesta. Lisäksi tehtävien painopistealueita ovat rakennusten turvallisuus ja terveellisyys.

Toiminnassa tehdään kiinteää yhteistyötä kunnan ympäristönsuojelun ja kaa-voitustoiminnan kanssa. Rakennusjärjestys on päivitetty vuonna 2022.

RYTJ- ja Rakentamislaki, (2024 ja 2025) aiheuttavat muutoksia rakennuskannan inventointitapaan → selvitys siirretään lakimuutoksen jälkeiseen aikaan.

Viime vuosina lupatulojen volyyymi ja jaksottuminen eri vuosille on perustunut suurelta osin tuulivoimapuistojen rakentamisen käynnistymiseen. Nykytilanteessa kaikki mantereen puoleiset tuulivoimapuistot on jo valmistuneet. Tämän vuoksi rakennusvalvonnan vuoden 2024 lupatulot tulevat olemaan merkittävästi aikaisempia, pitkäntähtäimen rakennusvolyyymiarvioita pienemmät. Uuden rakennusjärjestyksen myötä osa pienistä talousrakennuksista on vapautettu kokonaan lupakäsittelyn piiristä, mikä tarkoittaa lähinnä lupatilastoissa hieman pienempiä lupamääriä. Lupatulot eivät tule kattamaan kustannuksia.

Vuoden 2025 alussa voimaantuleva uusi rakentamislaki tulee vaikuttamaan myös vuonna 2024 haettavien rakennuslupien määrään. Rakennusjärjestys ja rakennuslupien taksat on uudistettava 2024.

Vuoden 2024 talousarvioon on rakennusvalvonnalle budjetoitu tuottoja 40.000 euroa. Oletuksena on, että lupahakemuksien joukossa tulisi olemaan muutama isompikin hanke.

Ympäristönsuojeluun sisältyvät ympäristönsuojelulaissa, laissa kuntien ympäristönsuojelun hallinnosta ja muussa lainsäädännössä kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle määrättyt tehtävät. Ympäristöluvat ja maa-ainesluvut ja niihin liittyvä tarkastustoiminta on keskeinen osa toimintaa.

Lisäksi ympäristönsuojelu tekee tekniselle lautakunnalle hallintosäännöllä määrättyjä tehtäviä, kuten päättää yksityisten mailla luonnonmuistomerkkien rauhoittamisesta, valvoo jätehuollon yleistä kunnan valvontaviranomaisen tehtävää sekä hoitaa mm. ulkoilulakiin ja maastoliikennelakiin ja vesiliikennelakiin liittyviä toimivallassaan olevia tehtäviä.

Suunniteltu toiminta nojautuu v. 2020 laadittuihin ympäristönsuojelumääräyksiin ja lupien valvontasuunnitelmaan. Toiminnan laskutus tehdään ympäristölupien ja maa-aineslupien taksojen pohjalta.

Kunnan ympäristönsuojeluviranomainen on ympäristönsuojelun yleisen edun valvoja paikallisella tasolla.

Vuoden 2024 talousarvioon on ympäristönsuojelulle budjetoitu tuottoja 25.000 euroa. Lupamääriä ja valvottavia kohteita tulee olemaan hieman edellisvuosia vähemmän.

Toiminnalliset tavoitteet	Mittari	Tavoite
Laadukkaat ja asiakasystävälliset palvelut	Lupien käsittelyaika	Lupakäsittely 2 viikon sisällä siitä, kun hakemus ja kaikki vaaditut asiakaspaperit on jätetty kuntaan nähtävilläpitoajat huomioiden

Rakennus- ja ympäristövalvonnan luvat käsitellään Lupapistein kautta	Sähköisten hakemusten ja päätösten suhde paperilupiin	Kaikki (100%) lupahakemukset sähköisinä. Lupapäätösten käsittelyn painopistettä siirretään enemmän Lupapisteeseen
Rakennus- ja ympäristölupien hinnoittelun uudistus	Lupakohtaisten keskihintojen vertailu aiempiin vuosiin	Säilyttää vähintään 2023 taso ja kilpailukykyiset hinnat naapurikuntiin verrattuna
Taloudelliset tavoitteet	Mittari	Tavoite
Toiminnan supistuessa talouden hallinta	Toimintakate (sisäiset ja ulkoiset)	Toimintakate enintään -180.000 €

Mittaustoiminta

Kalajoen kaupungin mittausosasto on hoitanut vuodesta 2003 lähtien Pyhäjoen kunnan mittaustehtävät. Sopimus on uusittu syksyllä 2017. Mittaustoiminnalle ei laadita omaa budjettia, vaan kustannukset kohdennetaan oo. toiminnolle (kaavoitus, rakennusvalvonta, yhdyskuntatekniikka, investoinnit).

Kiinteistönmuodostuksesta- ja rekisterinpidosta vastaa Pyhäjoen kunnassa Maanmittauslaitos. Pyhäjoen kunnalla/Pohjois-Pohjanmaan Maanmittaustoimistolla on aineistojen hankintaa ja käyttöoikeutta koskeva erillinen yhteistyösopimus, jolla on annettu Pyhäjoen kunnan kantakarttatietokannan, rakennustietokannan ja tie- ja osoitemuutosten paikkatietoaineiston vastuu ja ylläpito Kalajoen kaupungin mittausosastolle.

Palo- ja pelastustoimi on siirtynyt pelastuslaitokselta hyvinvointialueelle ja kuntalaskutus poistuu talousarviosta.

KÄYTTÖTALOUS	<i>Tilinp.</i> 2022	<i>Ed.budj</i> 2023	<i>Budj.</i> 2024	<i>TS2</i> 2025	<i>TS3</i> 2026
TOIMINTATUOTOT	49 319	85 200	65 000	66 300	67 620
TOIMINTAKULUT	-794 130	-248 650	-247 150	-252 070	-257 080
TOIMINTAKATE	-744 811	-163 450	-182 150	-185 770	-189 460
LASKENNALLISET ERÄT	-19 856	-23 000	-24 320	-24 810	-25 300
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-764 667	-186 450	-206 470	-210 580	-214 760

Tulosalue: ****PUISTOT JA MUUT YLEISET ALUEET**

Henkilöstö	1.1.2024		1.1.2025	
	<i>vakinaisen</i>	<i>tilapäinen</i>	<i>vakinaisen</i>	<i>tilapäinen</i>
kiinteistöhoitaja	2		2	
Yhteensä	2	-	2	-

Puistojen ja muiden yleisten alueiden kesäkunnossapitoon ja hoitoon on talousarviossa varattu varat. Vuonna 2023 toteutetut investointihankkeet tuovat tarpeita resurssien lisäämiseksi ulkoalueille. Sesonkiaikana käytetään määräraikaista työvoimaa.

Kirkonkylän asemakaava-alueille on laadittu ympäristöhoidon yleissuunnitelma, jota noudatetaan voimavarojen puitteissa.

Satamien kunnossapito sisältää Tervon ja Elävisluodon satamien ylläpitokustannukset sekä määrärahan muiden, ns. kolmannen sektorin hoitovastuulle jääneiden satamien avustuksiin. Satamien kustannukset jäävät teknisille palveluille. Tervon satamassa on uusittava laitureiden runkorakenteita.

Tervon väylä on osittain tukossa Laurinkallion kohdalta. Sen osittaiseksi avartamiseksi varataan investointiosaan määräraha ja hanke on tarkoitus suorittaa maanomistajan suostumuksella ja ruoppausilmoituksella ely -keskukselle.

Leikkikenttien kunnossapito kohdistuu Kielopuiston leikkikentän, Kielosaaren virkistys/luontopolun, Liiku-leikkipuiston ja koulujen leikkikenttien kesäkunnossapitoon. Leikkikenttien kustannukset kohdistetaan sisäisellä vuokralla varhaiskasvatukselle ja ovat osin koulujen vuokrissa mukana.

Liikunta-alueiden kunnossapito sisältää urheilukentän, uimapaikkojen, kaukalojen ja latujen kunnostus- ja hoitotyöt. Rautiperän toiminnan laajentuminen ja kehittäminen sekä uusi lähiliikuntapaikka lisäävät resurssitarvetta ja aiheuttavat kustannusten nousua. Tämänhetkisellä resurssimäärällä voidaan toteuttaa vain välttämättömimmät toimet.

Urheilukentän perusparannus on valmistunut syksyllä 2023. Tekonurmikenttänä toteutettu investointi tuo mukanaan tekonurmikentän hoitoon vaadittavien koneiden hankinnan. Työmäärän aiempaan ei arvioida kasvavan. Koska heittolajeja ei enää urheilukentällä voi harrastaa, on niille lähiaikoina kehitettävä erillinen paikka.

Liikunta-alueiden kustannukset vyörytetään sisäisinä vuokrina sivistyspalveluiden kustannuspaikoille.

Penkereiden kunnossapitoon on budjetoitu määräraha pengerteiden virkistysreittinä käytettävyyden vuoksi ja tulvasuojelutoimenpiteiden suorittamiseksi.

Tulevina vuosina kustannukset tulevat laajentumaan myös penkereiden kasvilisyyden raivaamiseen, tiestön kunnossapidon ja varsinaisen tulvasuojelun varmistamiseen.

Investointiosaan varataan määräraha Saaren penkkatien valaistukselle.

Penkereille on perustettu tiekunnat Maanmittauslaitoksen toimesta ja jatkossa penkereiden päällä kulkevien yksityisteiden tienpito hoidetaan niiden kautta. Kunnan osuus tiekunnan menoista on sovittu 90 %:iin.

Retkeilyreittien ja virkistyspaikkojen hoitoon on varattu määräraha hoitourakalle ja jonkin verran kunnan omalle työpanokselle. Investointiosaan on varattu pieni määräraha virkistyskohteiden toteuttamiselle.

Toiminnalliset tavoitteet	Mittari	Tavoite
Puistot		
Ympäristön viihtyvyys	Kuntalaiskysely	Kyselyyn osallistuneista tyytyväisiä tai erittäin tyytyväisiä > 70 %
Liikuntapaikat		
Lähiliikuntapaikan ylläpito on organisoitu	Huolletaan tarpeen mukaisesti	Polkujen, suorituspaikkojen ja areenoiden huolto toimii suunnitelmallisesti
Urheilukentän tekonurmen hoito on järjestelmällistä		Kentän hoito on huoltokalenterissa
Penkereet ja reitit		
Virkistysreitit palvelevat käyttäjiä	Käyttäjäpalautteiden määrä ja laatu	Retkeilyreittien ja pengerteiden käytettävyys pysyy hyvällä tasolla

KÄYTTÖTALOUS	<i>Tilinp.</i> 2022	<i>Ed.budj</i> 2023	<i>Budj.</i> 2024	<i>TS2</i> 2025	<i>TS3</i> 2026
TOIMINTATUOTOT	275 879	273 750	313 090	319 350	325 730
TOIMINTAKULUT	-343 927	-437 290	-424 740	-433 220	-441 820
TOIMINTAKATE	-68 048	-163 540	-111 650	-113 870	-116 090
POISTOT JA ARVONALENT.	-107 201	-127 410	-160 190	-155 470	-155 420
LASKENNALLISET ERÄT	-20 563	-29 460	-34 730	-35 430	-36 150
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-195 812	-320 410	-306 570	-304 770	-307 660

Tulosalue: ****LÄMPÖLAITOS**

Kunta omistaa Etelänkylän lämpölaitoksen, jolla tuotetaan kaukolämpöä sekä kunnan omille kiinteistöille että ulkoisille asiakkaille (budjetissa tuotot lähes 50/50 %). Uusia ulkoisia asiakkaita ei ole viime vuosina tullut.

Energian myynti ei ole lähiaikoina kasvamassa (lukuun ottamatta Hoiva 2025 -hanketta), joten kannattavuutta voidaan parantaa ainoastaan myyntihintaa korottamalla ja/tai kiinteitä kuluja karsimalla. Jotta tilikauden tulos saataisiin selkeästi paremmaksi, tulisi energian myyntihintaa korottaa huomattavasti. Kaukolämmön myyntihinta on vuoden vaihteessa 70 €/MWh.

Lämpölaitoksen talouden kannalta kiinteäluontoisia kustannuseriä ovat henkilöstökustannukset ja muiden palvelujen ostot sekä poistot. Näihin kylläkin luetaan myös käytön määrän mukaan tehtävät raskaammat huoltotoimet.

Lämpölaitoksen hoito ja ylläpito toteutetaan kiinteistöhoitohenkilöstöllä ja se on haasteellista henkilöstön vaihtuvuuden ja rekrytointihaasteiden vuoksi. Ulkoista ostopalvelua jouduttaneen edelleen käyttämään ja jopa lisäämään.

Kulutuksen pieneneminen yhdessä kustannusten nousun kanssa heikentää toimintakatetta, eikä se riitä kattamaan poistoja. Kesä- ja talvikattiloiden

vaihtotilanteissa joudutaan keväällä ja syksyllä käyttämään suhteettoman pitkään öljyä, jotta lämpötilan vaihteluiden vaikutus saadaan hallittua.

Muutoksia kulutusposteissa:

- Liikuntahalli on valmistunut ja laskutus muuttunut sisäiseksi tammikuussa 2023
- Koivula purettu ja ulkoinen laskutus lakannut helmikuussa 2023
- Kurrela on myyty ja se siirtynyt ulkoiseen laskutukseen elokuussa 2023
- Rivitalo 2 (Vanhatie 80d) poistui verkosta lokakuussa 2023

Toiminnalliset tavoitteet	Mittari	Tavoite
Laitoksen ylläpito on resursoitu ja suunnitelmallista	Suunnitelma tehty ja resurssit käytössä	Varmistaa laitoksen häiriötön toiminta
Taloudelliset tavoitteet	Mittari	Tavoite
Taloustilanne saadaan vakiinutettua	Tilikauden tulos	Tilikauden tulos (ilman laskennallisia eriä) > -42.000 €

KÄYTTÖTALOUS	Tilinp. 2022	Ed.budj 2023	Budj. 2024	TS2 2025	TS3 2026
TOIMINTATUOTOT	501 995	524 400	523 400	533 870	544 560
TOIMINTAKULUT	-422 609	-438 480	-404 550	-412 660	-420 930
TOIMINTAKATE	79 386	85 920	118 850	121 210	123 630
POISTOT JA ARVONALENT.	-160 673	-160 680	-160 680	-110 060	-76 770
LASKENNALLISET ERÄT	-30 373	-36 120	-33 700	-34 370	-35 060
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-111 660	-110 880	-75 530	-23 220	11 800

Päävastuualue: Tekniset palvelut

KÄYTTÖTALOUS	Tilinp. 2022	Ed.budj 2023	Budj. 2024	TS2 2025	TS3 2026
TOIMINTATUOTOT	5 429 990	4 065 390	4 201 660	4 285 690	4 371 330
TOIMINTAKULUT	-5 859 207	-4 270 390	-4 406 900	-4 494 970	-4 584 610
TOIMINTAKATE	-429 217	-205 000	-205 240	-209 280	-213 280
POISTOT JA ARVONALENT.	-1 121 694	-1 068 670	-1 156 210	-1 113 320	-1 007 580
LASKENNALLISET ERÄT	-186 361	-108 660	-117 830	-120 150	-122 600
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-1 737 271	-1 382 330	-1 479 280	-1 442 750	-1 343 460

PYHÄJOEN KUNTA KÄYTTÖTALOUS YHTEENSÄ

KÄYTTÖTALOUS	Tilinp. 2022	Ed.budj 2023	Budj. 2024	TS2 2025	TS3 2026
TOIMINTATUOTOT	6 988 962	5 167 270	5 444 100	5 548 810	5 654 610
TOIMINTAKULUT	-30 738 124	-15 952 040	-17 133 880	-17 702 530	-18 048 640
TOIMINTAKATE	-23 749 162	-10 784 770	-11 689 780	-12 153 720	-12 394 030
POISTOT JA ARVONALENT.	-2 101 209	-1 315 970	-1 343 530	-1 244 050	-1 138 310
LASKENNALLISET ERÄT	77 543				
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-25 772 828	-12 100 740	-13 033 310	-13 397 770	-13 532 340

TULOSLASKELMAOSA

Tuloslaskelmaosa on kunnan kokonaistaloudellinen laskelma, jonka tehtävänä on osoittaa tulo-rahoituksen riittävyys palvelujen järjestämisestä aiheutuviin kustannuksiin.

Tuloslaskelmaosassa budjetoidaan valtuustoon nähden sitovat tulosvaikutteiset tuloarviot ja määrärahat, joita ei ole budjetoitu tehtäväkohtaisissa käyttötalouso- osassa ja tulosbudjetissa.

Tuloslaskelmaosan sitovia eriä ovat:

- verotulot
- valtionosuudet
- rahoitustulot ja -menot
- satunnaiset erät
- tilinpäätössiirrot

Alla olevassa taulukossa on esitetty vuosien 2023 ja 2024 talousarvion ulkoisten menojen muutos:

	TA 2023	TA 2024	muu- tos%
TOIMINTATUOTOT	2 271 170	2 408 790	6,1
TOIMINTAKULUT	-13 055 940	-14 098 570	8,0
TOIMINTAKATE	-10 784 770	-11 689 780	8,4
VEROTULOT	8 440 000	10 200 000	20,9
VALTIONOSUUDET	4 855 740	4 621 610	-4,8
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	-142 000	-227 000	59,9
VUOSIKATE	2 368 970	2 904 830	22,6
SUUNN. MUKAISET POISTOT	-1 315 970	-1 343 530	2,1
TILIKAUDEN TULOS	1 053 000	1 561 300	48,3
POISTOERON MUUTOS	50 000	50 000	
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	1 103 000	1 611 300	46,1

Kunnanhallituksen esitys valtuustolle
Ulkoisen/sisäinen

	Tilinp. 2022	Ed.budj 2023	Budj. 2024	TS2 2025	TS3 2026
PYHÄJOEN KUNTA					
T U L O S L A S K E L M A					
MYYNTITUOTOT	2 388 162	978 140	958 580	973 580	987 960
MAKSUTUOTOT	392 145	101 500	114 500	116 790	119 110
TUET JA AVUSTUKSET	421 103	412 000	478 000	487 560	497 310
MUUT TOIMINTATULOT	3 787 551	3 675 630	3 893 020	3 970 880	4 050 230
TOIMINTATULOT	6 988 962	5 167 270	5 444 100	5 548 810	5 654 610
HENKILÖSTÖMENOT	-7 696 614	-6 561 470	-7 081 540	-7 217 740	-7 357 660
PALVELUJEN OSTOT	-17 034 899	-3 958 650	-4 163 160	-4 477 920	-4 564 580
AIN., TARVIKK JA TAVARAT	-2 165 812	-1 646 270	-1 510 240	-1 540 290	-1 570 510
AVUSTUKSET	-666 178	-714 410	-915 760	-934 080	-952 760
MUUT TOIMINTAMENOT	-3 174 621	-3 071 240	-3 463 180	-3 532 500	-3 603 130
TOIMINTAMENOT	-30 738 124	-15 952 040	-17 133 880	-17 702 530	-18 048 640
TOIMINTAKATE	-23 749 162	-10 784 770	-11 689 780	-12 153 720	-12 394 030
VEROTULOT	16 066 265	8 440 000	10 200 000	10 597 000	10 649 000
VALTIONOSUUDET	11 800 534	4 855 740	4 621 610	4 330 910	4 278 010
RAHOITUSTULOT JA -MENOT	-688 519	-142 000	-227 000	-240 000	-253 160
Korkotulot	11 526	22 000	15 000	15 000	15 000
Muut rahoitustulot	196 179	56 000	158 000	153 000	148 000
Korkomenot	-54 148	-220 000	-400 000	-408 000	-416 160
Muut rahoitusmenot	-842 076				
VUOSIKATE	3 429 117	2 368 970	2 904 830	2 534 190	2 279 820
SUUNN. MUKAISET POISTOT	-2 101 209	-1 315 970	-1 343 530	-1 244 050	-1 138 310
TILIKAUDEN TULOS	1 327 908	1 053 000	1 561 300	1 290 140	1 141 510
VARAUSTEN JA RAHASTOJEN MUUTOS		50 000	50 000	50 000	50 000
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	1 327 908	1 103 000	1 611 300	1 340 140	1 191 510
Tunnusluvut	2022	2023	2024	2025	2026
Toimintatulot/Toimintamenot%	11,8	17,4	17,1	16,8	16,8
Vuosikate/Poistot %	163,2	180,0	216,2	203,7	200,3
Vuosikate euroa/asukas	1 146	790	968	845	760
Kertynyt yli-/alijäämä 1.000 €	14 717	15 820	17 432	18 772	19 963
Kertynyt yli-/alijäämä €/asukas	4 921	5 273	5 811	6 257	6 654
Asukasmäärä vuoden lopussa	2 991	3 000	3 000	3 000	3 000

Vuoden 2024 talousarvion investointiosa				Käsittelyt			
				Tekn. Itk	14.11.2023		
				Jory	24.11.2023		
				Kj+Tekn joht --> KH:lle esitys	29.11.2023		
				Kunnanhallitus --> esitys valtuustolle	4.12.2023		
				Kunnanvaltuusto	13.12.2023		
Tulot ja avustukset vihreällä							
Kunnanhallituksen osuus	Kp	TA Esitys					
		2024	2025	2026	Yhteensä		
Maanhankinta ja -myynti							
Raakamaan hankinta	Maankäyttöstrategian mukaan	900027	-300 000	-100 000	-100 000	-500 000	
Tulot	Tontin myynneistä		50 000	50 000	50 000	150 000	
Osakkeet							
Uusien asunto-osakkeiden hankinta			-300 000	-300 000	-300 000	-900 000	
Vanhjojen asunto-osakkeiden myynti				160 000	160 000	320 000	
Kunnanhallituksen erät yhteensä			-550 000	-190 000	-190 000	-930 000	
Irtaimisto	Kp	TA Esitys					
		2024	2025	2026	Yhteensä		
Keskushallinto							
							0
Sivistyslautakunta							
							0
Tekninen lautakunta							
							0
Irtaimisto yhteensä			0	0	0	0	
Talonrakennus, uudisrakentaminen	Kp	TA Esitys					
		2024	2025	2026	Yhteensä		
Hoiva 2025	Ikäihmisten palveluasunnot, Rakennuttaminen 2024-2026, kustannukset osin arvoniisäverollisina (arvio n. 950 t€ veroa)	900175	-3 290 000	-5 090 000	-3 070 000	-11 450 000	
	Edellyttää Pohteen sitoutumista ja vuokrauspäätöstä sekä ARAn avustusta		1 106 100	1 711 500	1 032 400	3 850 000	
	Vammaisten asunnot, summat ilman ALV	900177	-500 000	-1 000 000	-500 000	-2 000 000	
	Edellyttää Pohteen sitoutumista ja vuokrauspäätöstä sekä ARAn avustusta haefun mukaisena		250 000	500 000	250 000	1 000 000	
	Soteyksikkö 2024 -2025, viitesuunnittelu ja rakentaminen		-650 000	-600 000		-1 250 000	
	Edellyttää Pohteen sitoutumista ja vuokrauspäätöstä					0	
Koulualueen lähiliikuntapaikat ja pihat	Huoltorakennus, skeittibstaakkelit	900174	-70 000			-70 000	
	AVIn avustus, loppusumma, kun hanke valmis		29 600			29 600	
Talonrakennus, uudisrakentaminen yhteensä			-3 124 300	-4 478 500	-2 287 600	-9 890 400	
Talonrakennus, peruskorjaus	Kp	TA Esitys					
		2024	2025	2026	Yhteensä		
Talonrakennus, peruskorjaus yhteensä			0	0	0	0	

Liikenneväylät ja -alueet		Kp	TA Esitys			
			2024	2025	2026	Yhteensä
Katujen päällystäminen		900010				0
Kaavateiden peruskorjaukset	Kohteet lautakunnan valinnan mukaan	900149	-100 000	-100 000	-100 000	-300 000
Pormannintien alkupään remontti	Hankkeen viimeistely ja vastaanotto siirtyy talven vuoksi. Päällystäminen syksyllä	900149	-85 000			-85 000
Hulevesien poisjohtaminen	Ruukinlien reitti S-Marketin takaa Pyhäjokitalon tontin hulevesiviemäriin. Annalantie-Lippi ojan perkaus ja rummut.	900156		-83 000	-37 000	-120 000
	Koulun ojat (Lukion suunta, liittyy kouluhankkeeseen)	900156		-30 000		-30 000
	Saaren pumppaamo ja hulevesireitin kunnostus	900156			-30 000	-30 000
Katuvalaistuksen uusimista ja kunnostamista	Kohteet lautakunnan valinnan mukaan	900015	-50 000	-40 000	-40 000	-130 000
	Saaren penkkatien valaistus		-55 000			-55 000
Liikenneväylät yhteensä			-290 000	-253 000	-207 000	-750 000
Puistot ja muut yleiset alueet		Kp	TA Esitys			
			2024	2025	2026	Yhteensä
Puistot		900161		-15 000	-15 000	-30 000
Rautiperä	Hankkeen toteuttaminen, opasteet, tietoitus	900061	-20 000			-20 000
Urheilukenttä	Valaistuksen uusiminen		-25 000			-25 000
Urheilukenttä, heittopaikka	Keihään- ja moukarinheittopaikat			-70 000		-70 000
Retkeilyreitistöhanke	Täydennyskohteita, virkistyspaikkoja		-15 000			-15 000
	Avustus					0
Puistot ja muut yleiset alueet yhteensä			-60 000	-85 000	-15 000	-160 000
Aineettomat		Kp	TA Esitys			
			2024	2025	2026	Yhteensä
Liminkajoen kunnostus	Liminkajoen kalataloudellinen kunnostussuunnitelma		-40 000			-40 000
	Avustus ELYllä ehtona		28 000			28 000
Tervon satama	Väylän ruoppaus tukkeentuneelta osin, ELYN ilmoituksella (500 m3)		-100 000			-100 000
Aineettomat yhteensä			-112 000	0	0	-112 000
Investoinnit yhteensä			TA Esitys			
			2024	2025	2026	Yhteensä
	Menot brutto		-5 600 000	-7 428 000	-4 192 000	-17 220 000
	Tulot ja avustukset		1 463 700	2 421 500	1 492 400	5 377 600
	Menot netto		-4 136 300	-5 006 500	-2 699 600	-11 842 400

RAHOITUSLASKELMA	<u>2022</u>	<u>2023</u>	<u>2024</u>	<u>2025</u>	<u>2026</u>
Toiminnan rahavirta	3 482 700	2 368 970	2 904 830	2 534 190	2 279 820
Vuosikate	3 429 117	2 368 970	2 904 830	2 534 190	2 279 820
Satunnaiset erät					
Tulorahoituksen korjaukset	-6 589				
Pakolliset varaukset	60 172				
Investointien rahavirta	-3 520 884	-2 676 900	-4 136 300	-5 006 500	-2 699 600
Investointimenot	-4 781 252	-3 344 000	-5 600 000	-7 428 000	-4 192 000
Rahoitusos. investointimenoihin	1 252 868	617 100	1 413 700	2 211 500	1 282 400
Pys. vast. hyöd. luovutustulot	7 500	50 000	50 000	210 000	210 000
Toiminnan ja investointien rahavirta	-38 184	-307 930	-1 231 470	-2 472 310	-419 780
Rahoituksen rahavirta					
Antolainauksen muutokset	60 870	120 000	120 000	120 000	120 000
Antolainasaam. lisäykset	-30 849				
Antolainasaam. vähennykset	91 719	120 000	120 000	120 000	120 000
Lainakannan muutokset	-1 450 000	187 930	1 000 000	2 300 000	300 000
Pitkäaikaisten lainojen lisäys					
Pitkäaikaisten lainojen vähennys					
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-1 450 000	187 930	1 000 000	2 300 000	300 000
Oman pääoman muutokset					
Vaikutus maksuvalmiuteen	-1 427 314	0	-111 470	-52 310	220

Rahoituslaskelman tunnusluvut

Toiminnan ja investointien vuotuinen rahavirta (1000 €)

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä (1000 €)

Lainanhoitokate

	2022	2023	2024	2025	2026
Toiminnan ja investointien vuotuinen rahavirta (1000 €)	-38	-308	-1 231	-2 472	-420
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä (1000 €)	-1 295	-1 603	-2 834	-5 306	-5 726
Lainanhoitokate	3,1	2,0	2,1	1,5	1,4